288. DINGSDAG 3 DECEMBER. Aº. 1861.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden per post door het geheele Rijk.
Aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Losse Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, Nº. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer. - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

ONBETWISTBARE BETWISTE VRAAG.

...d schouwspel voorwaar, en dat zijne belag... naast zijne ernstige zijde heeft, die telkens ...ende twist tusschen het Ministerie en de ...over de vraag: of het eerstgenoemde al dan ...t een vast politiek beginsel. Wat daarover ...ken en geschreven is — getuigen het onderzoek ...de algemeene discussiën over de begrooting, — ...engevat worden in den vorm van een paar ...en antwoorden:

... Het Ministerie heeft geen beginsel.

...erie. Is mijn beginsel niet het liberaal be... zooals het is vervat in het programma van ...

... Wij ontkennen niet, dat dit programma ... uitgegaan, maar wèl, dat uwe daden sedert ...e in overeenstemming zijn geweest. Iets anders ... zeggen: ik heb een beginsel; iets anders het ...ijk te brengen.

...erie. Dat gij mijn beginsel niet gelieft te ...eken in mijne daden, is mijne schuld niet. ...er een hebben en er trouw aan zijn, is eene ...zekerheid.

... Het komt er maar op aan, dat men elkander ...grijpt. Misschien zijt gij beginselloos uit be... doch waar blijft gij dan met uw programma?

...et Ministerie te goeder trouw in den waan ..., dat het inderdaad een politiek beginsel heeft; ...t daarvan de waarachtige convictie heeft, — ... kan men begrijpen, dat het opbruischt en ...t tegen hen, die het hem heeten liegen. ...isterie verkeert dan in den toestand van den ...n man, die bij kris en kras volhoudt, dat hij ... en het wezenlijk ook in gemoede gelooft, ... zich boos maakt, wanneer men hem zegt: ... pas op en ga naar huis, want gij zijt ..." Wij gelooven, dat die vergelijking zeer ...gaat, uitgezonderd natuurlijk het dronken ... wat in lijnregten strijd is met het karakter ...t Ministerie, in hetwelk groote nugterheid ... Dat het voorgeeft — en naar men mag ...en te goeder trouw — iets te bezitten, wat ...erdaad mist, is een voorbeeld van de kracht ... zeer eigenaardig psychologisch verschijnsel, ...and, die op den duur herhaalt, wat hij in ...ne misschien de eerste was om in twijfel te ..., eindigt met het voor waar te houden en ...ergeren over hen, die daaromtrent anders ...

...moet een goede, geloovige stumpert wezen, ...eelen in het *idée fixe* van het Ministerie. Na ...voorgevallene kunnen wij inderdaad niet aan... dat zelfs een klein deel des publieks aan eene ...e afdwaling van zijn gezond verstand en ...lijdende zou wezen.

...hult in dien curieusen strijd over eene vraag, ... de ontkennende beantwoording reeds van ...gt opgesloten juist omdat zij eene vraag is, — ...en politiek beginsel, waarnaar men zoeken ...om het te kunnen ontdekken, verdient dien ...iet, — eene veel beteekenende les, die het ... tijd wordt, dat met ernst wordt ter harte ... Een Ministerie zonder beginsel is als de ...ser zonder balanceerstok. Een poos houdt ...ch met behulp van allerlei vreemdsoortige ca... op de been, doch ten laatste moet hij er af, ...gelukkig dan behoorlijk op de voeten te regt ... Luchtig en onbezonnen plegen onze ...en op het koord te springen. In den be...en zij daarop aardige kunstjes en het publiek ...t hen reeds bij Blondins *en miniature* en ...ceert met een goedgunstig handgeklap. Doch ... de pret. Zij gevoelen al ras behoeften aan ...sbaren stok en haastig roepen zij er om. ...ellijk worden er hun van alle kanten toege... roode, blaauwe, geele en groene, met inscripties ...lei aard. In hunne verlegenheid grijpen zij ... dan weder genen, doch eilacie! de een is ...gt, de ander te zwaar, en wat het ergste is, ... stokken zij niet gebruiken kunnen of willen, ... hunne gemelijkheid en hunne boosheid bot, ... hunne van de hand gewezen stokken de ...tige kunstenaars zoolang tegen de kuiten te slaan, tot dat zij bont en blaauw geklopt, zich in Gods naam maar naar beneden laten vallen.

Of het eindelijk eens helpen zal, het voorbeeld van de kunstenaars, die, omdat zij zonder eigen balanceerstok hunnen loop op het koord beginnen, telkens een langen neus halen? Langoor, zegt men, stoot zich niet tweemaal aan een zelfden steen, — doch haasten wij ons te erkennen, dat die vergelijking mank gaat even als boven, die van den dronken man. De domheid immers van langoor bezitten onze Ministerien stellig niet, maar wel — hier gaat de vergelijking door — zijne eigenzinnigheid, zijn geduld om geslagen te worden, zijne neiging om nu eens stil te staan, dan weder op een sukkeldrafje voort te loopen. — Onze Ministerien — of het om de tegenstelling is? — hebben zich nu keer op keer aan denzelfden steen der beginselloosheid gestooten. Zij hebben getoond, dat voor hen de spreekwijze geene waarheid bevat, dat de ondervinding is de beste leermeesteres. Voortdurend hebben zij beproefd, wat zij vooraf konden berekenen dat mislukken zou. En wat nog het ergste is, niemand waarborgt ons, dat, indien het tegenwoordig Ministerie eens tot zijne vaderen zal zijn vergaderd, niet een volgend weder eene poging wagen zal, om het bootje te doen zeilen — zonder kompas.

Voor alles komt een tijd, en het geduld raakt eindelijk uitgeput, zelfs het geduld van Job. Hoe lang nog zullen wij blijven rondsukkelen in de atmosfeer van moedeloosheid en onmagt, die over het Land hangt? Wij bekennen dat het eentoonig wordt uit den treure op bekende en onbekende „voys" hetzelfde refrein te hooren: het beginselloos regeren moet ophouden! De leden van den Romeinschen Senaat, een paar duizend jaar geleden, moeten het ook geweldig vervelend gevonden hebben, ieder keer vóór het sluiten der debatten, even geregeld als de op- en ondergang der zon, Cato te hooren zeggen: Wat mij betreft, ik ben van oordeel dat Carthago moet verdelgd worden. Doch Cato is geëindigd met zijn zin te krijgen — en Carthago is van den aardbodem verdwenen. De aanhouder wint, ook al heet hij niet Cato. Laten allen, die het goed meenen met het Land, blijven aanhouden, en het tijdperk der beginsellooze Ministeriën en der beuzelende Vertegenwoordigingen zal eens voor al gesloten worden. Hopen wij, dat het spoedig zal zijn.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 1 December.

(*Particuliere Correspondentie.*)

De onrust, veroorzaakt door de Amerikaansche zaak, duurt in de hoofdstad nog altijd voort. Door het verbod van uitvoer van salpeter werd zij merkbaar aangewakkerd, en toen ter beurze het oordeel van de regtsgeleerden der Kroon bekend werd, daalden de fondsen op nieuw bijna 1 percent. Intusschen heeft het gerucht dat de Amerikaansche Minister te Londen aan onze Regering zeer bevredigende verzekeringen gegeven heeft, veel goeds gedaan, terwijl verder de blijken van sympathie voor Engeland, door de Fransche dagbladen aan den dag gelegd, niet weinig tot geruststelling der gemoederen heeft bijgedragen.

Met de mail-stoomboot Europa, die gisteren Liverpool verliet, zal het bestuur der Vereenigde Staten vernemen, welken indruk de zaak op de Engelsche Natie heeft gemaakt. Men heeft hier wel eenige reden om op zijne houding trotsch te zijn. Van alle zijden blijkt dat men voornemens is zijn regt gestrengelijk te handhaven, maar nergens zijn sporen van dien hartstogtelijken ijver, die zelfs de beste zaak afbreuk doet. Bedaard heeft men de beslissing in regten afgewacht, en nu die eenmaal is gegeven, wordt daarin door ieder berust. De eisch van onze Regering, die met dezelfde boot wordt overgebragt, is waarschijnlijk: uitlevering der gevangene commissarissen, en de erkentenis dat kapitein Wilks geen bevel tot zijne handelwijze heeft ontvangen. Dat men met dien eisch volkomen in zijn regt is, is duidelijk. Wanneer de commissarissen konden worden gevangen genomen, op grond van te zijn hetgeen men met een technischen term contrabande noemt, dan had de Trent reeds door hen aan boord te nemen de neutraliteit geschonden, en kon door den bevoegden regter prijs zijn verklaard. Maar er is slechts een geval, waarin een schip, door het overbrengen van personen, binnen deze termen valt, namelijk, wanneer het militairen vervoert naar de plaats waar zij dienst zullen doen; het schip neemt dan blijkbaar deel aan den oorlog, maar altijd blijft dan toch de regelmatige wijze van handelen deze, dat het schip eerst in eene neutrale haven worde opgebragt, en de zaak door een prijsgerigt wordt uitgewezen. Intusschen, hoe duidelijk ook het regt op onze zijde is, verwacht men met reden van het doorzigt van ons Kabinet, dat de eisch op eene wijze zal zijn ingekleed, die het voor Amerika gemakkelijk maakt toe te geven. Er zijn zelfs vele redenen, die doen denken, dat het niet zoo moeijelijk vallen zal de handelwijze van kapitein Wilks te desavoueren. De San Jacinto kwam, zoo als men zegt, regtstreeks van de kust van Afrika, op den 2den in Cuba, op den 4den nam zij kolen in te Havannah, en op den 8sten werd de Trent aangehouden. Het is dus mogelijk, maar niet waarschijnlijk, dat de kapitein instructien van de Regering heeft ontvangen. en men heeft in den laatsten tijd zoovele bewijzen van insubordinatie der Amerikaansche officieren gezien, dat zulk een handelen op eigen gezag volstrekt geen verwondering behoeft te baren.

De Regering neemt echter maatregelen om op alles voorbereid te zijn. Niet slechts de uitvoer van salpeter, zwavel en nitraat van soda is verboden, maar ook de doorvoer van deze artikelen naar de kust. Er bevinden zich nog ongeveer 3000 ton salpeter in Engeland.

De aanbieding der reserve om op de vloot dienst te doen, wordt algemeen. Uit North Shields berigt men dat er reeds tusschen de twaalf en veertien honderd man zijn geboekt. Maandag zal, op aanschrijving van den Minister van oorlog, in overleg met het bureau der Admiraliteit, eene commissie vergaderen; ten einde te onderzoeken, hoe de troepen aan boord het best van victualie kunnen worden voorzien.

Door de Regering is bevel gegeven tot uitrusting van het gepantserd fregat Warrior ten einde naar de Antilles te stevenen.

Uit Liverpool schrijft men dd. 28 november, dat het vooruitzigt van een oorlog met Amerika nog het onderwerp is van alle gesprekken, zoodat zelfs de zaken bijna geheel worden verwaarloosd. Voor eene handelsplaats als Liverpool is zulk een onderwerp dan ook van het hoogste belang. Men komt echter langzamerhand tot de overtuiging dat het besluit op de vergadering van woensdag genomen ondoordacht en overijld was. Er werden heden slechts 1000 balen katoen afgedaan, de kleinste hoeveelheid waarvan men in eene kwarteeuw gehoord heeft. De markt liep zoo ongeregeld, dat men bezwaarlijk eene juiste notering kan opgeven.

— De hertog van Nemours heeft gisteren op Windsorcastle een bezoek afgelegd bij Hare Majesteit.

— Zoo als men weet is ter vervulling van het praesidium der Royal Society een dubbeltal voorgedragen, bestaande uit lord Brougham en generaal-majoor Sabine. Men verzekert dat de laatste is gekozen.

— Ex-sheriff Lusk heeft aan de kiezers van Finsbury berigt, dat hij de candidatuur niet kon aannemen, omdat hij dezelfde gevoelens was toegedaan als de andere candidaat, en het dus niet in het belang der zaak zoude zijn diens keuze te betwisten. Mogt zich echter later eene gelegenheid opdoen, waarbij hij inderdaad de belangen der liberalen kan helpen bevorderen, dan zal hij gaarne aan hunne wenschen gehoor geven.

— Gisteren heeft te Woolwich in het dok eene geweldige gaz-ontploffing plaats gehad. De opzigter, die met het ontsteken der lichten was belast, trad het gebouw binnen waarin de gazhouder staat. Ten gevolge van een lek was dit met gaz gevuld en barstte onmiddellijk met een vreeselijken slag uiteen, zoodat sommige stukken 150 voet ver werden geslingerd. De opzigter is daarbij ernstig verwond, maar niemand anders heeft letsel bekomen.

— De schepen, welke thans op het Engelsch maritiem station op de Noord-Amerikaansche en West-Indische kusten, onder bevel van vice-admiraal sir Alexander Milne, gevonden worden, zijn: de Nile van 90, St. Georges van 86, Immortalité van 51, Diadem van 32, Mersey van 40, Ariadne van 26, Chalanger van 22, Cadmus en Jason van 21, Rinaldo en Racer van 17, Terror van 16, Imaum van 10, en nog verscheiden kleinere oorlogsvaartuigen van tusschen de 6 en 3 stukken, te zamen 26 schepen, met 503 stukken, terwijl de gezamenlijke bemanning 6192 koppen bedraagt, en bovendien de Conqueror en Donegal, ieder van 99, de Sans Pareil van 70, de Phaëton van 51, en de Himalaya en Medea, ieder van 6 stukken, gezamenlijk met 2317 koppen bemand, naar dat station onderweg zijn.

— Met de Jura zijn te Liverpool uit Amerika berigten ontvangen tot den 14den. In een officieel rapport van den bevelhebber van het eskader voor Port-Royal — S. F. Dupont — wordt dd. 8 november aan den Minister van marine te Washington berigt, dat hij daags te voren de vijandelijke batterijen op Bay Point en Hilton Head, en de forten Walker en Beauregard had aangevallen, en na eene kanonnade van vier uren tot zwijgen had gebragt, terwijl tegelijk de vijandelijke stoom-flotille onder commodore Tattnall werd verdreven.

De nederlaag van den vijand was volkomen. De grond was met weggeworpen wapenen bezaaid, toen de landings-troepen onder generaal Sherman aan wal werden gezet en 43 kanonnen werden in de batterijen veroverd.

Een ander berigt van den 13den zegt dat alle troepen reeds waren geland en den volgenden dag formeel bezit zouden nemen van Beaufort.

Volgens Zuidelijke dagbladen uit Charleston, was het nog volstrekt zoo ver niet gekomen. Generaal Lee maakte groote toebereidselen ter verdediging van Beaufort, en deze plaats was dus nog niet bezet door generaal Sherman. Men was druk bezig de katoen en andere bezittingen naar Charleston te vervoeren, maar (zoo als reeds uit deze bron per telegraaf werd gemeld) er bevond zich in den omtrek van Beaufort weinig katoen. Deze berigten worden echter door de Noordelijke dagbladen, die door de City van New-York zijn aangebragt en tot den 16den loopen, bepaald tegengesproken.

Volgens deze bladen had generaal Sherman voor 2 millioen dollars katoen te Beaufort gevonden, en werd hem door verscheidene burgers, die getrouw waren gebleven aan de Unie, om wapenen verzocht.

Verder zou volgens sommige berigten Port Royal onmiddellijk worden opengesteld voor den handel, zoodat de Regering daarheen reeds een ontvanger der regten had gezonden, terwijl anderen weder beweren, dat daaromtrent nog niets is beslist.

Een berigt van de New-York Independant verdient bijzondere opmerkzaamheid, althans wanneer het, zoo als dit blad beweert, afkomstig is uit geloofwaardige bron. De heer Seward heeft namelijk als zijne overtuiging te kennen gegeven, dat de Noordelijke Regering niet in dezen oorlog kan overwinnen; dat de Confederatie waarschijnlijk door de Europesche Mogendheden zal worden erkend, en de vrede daarvan binnen twee maanden het gevolg zal zijn. De heer Thurlow Weed is naar Engeland afgevaardigd, en wanneer hij het Britsche Ministerie geneigd vindt de Confederatie te erkennen, zal het Kabinet van Washington onmiddellijk toebereidselen maken voor den vrede.

— Met betrekking tot de verovering van Beaufort door de Noordelijke expeditie zegt The Economist: Amerikaansche en Engelsche dagbladen hebben zich om strijd opgehouden met allerlei hoogdravende beschouwingen over de waarschijnlijke gevolgen dezer onderneming. Sommigen zijn zelfs zoo ver gegaan te beweren dat nu eene Zuidelijke haven voor den wereldhandel was geopend, en dus noch Engeland, noch Frankrijk reden hebben kon zich verder over de blokkade te beklagen. Maar zelfs al volgde de verovering van Charleston op de verovering van Port Royal, dan begrijpen wij niet wat hierdoor voor den katoenhandel gewonnen zou zijn. Wanneer Charleston een groot katoen-depôt was, waar duizenden balen aan rebellen behoorende konden worden in beslag genomen, of door getrouwe onderdanen der Unie konden worden verkocht, dan zou men zeker voor zoover de voorraad strekte iets zijn geholpen. Maar niet onwaarschijnlijk is er te Charleston en verscheidene mijlen in den omtrek in het geheel geen voorraad van eenige beteekenis. Wat de katoen betreft die zich dieper in het binnenland bevindt, kan men zich wel verzekerd houden, dat de Zuidelijke autoriteiten zich niet zullen haasten, om die ter confiscatie naar Charleston te zenden, terwijl de Noordelijken wel zorgen zullen, dat zij niet ten voordeele der rebellen worde verkocht. Het doel der blokkade is natuurlijk stremming van den handel en afsnijding van hulpbronnen. Wanneer men nu de Zuidelijken toestaat hunne producten tegen betaling af te leveren, waartoe dient dan eene blokkade?

FRANKRIJK.

PARIJS 1 December.

(*Particuliere Correspondentie.*)

De effecten-handelaren hebben gemeend Keizer Napoleon geen beter bewijs te kunnen geven van hunne erkentelijkheid over het geheel vrij toegankelijk stellen van de beurs, dan door Z. M. een adres te doen toekomen, waarbij vergunning gevraagd wordt om hem een standbeeld in het beursgebouw op te rigten. De Keizer heeft een bewijs gegeven van zijn tact door beleefdelijk voor dat aanbod te bedanken, en bij een schrijven, hetwelk heden door den Moniteur in zijn geheel wordt medegedeeld, te kennen te geven dat deze maatregel van te gering aanbelang was, om een dergelijk eerbewijs te wettigen; die brief ging echter vergezeld van des Keizers portret, om in hunne gewone vergaderzaal geplaatst te worden.

Terwijl morgen middag ten 2 ure de Senaat zijne zittingen zal hervatten, komen de afgevaardigden voor het Wetgevend Ligchaam ook reeds in grooten getale binnen deze hoofdstad aan. Op het Palais Bourbon hebben zij dagelijks vrij talrijke bijeenkomsten, en daarbij wordt lang geredeneerd over den toestand onzer finantien. Zoo als wel te verwachten was, doet de parlementaire partij onder de vertegenwoordigers dagelijks eene schrede voorwaarts, en de kleine kiem van oppositie, welke ten vorigen jare werd waargenomen, ontwikkelt zich langzamerhand.

De Staatsraad heeft jl. donderdag, op het rapport van den president voor de afdeeling finantien, den heer Vuitry, met algemeene stemmen het ontwerp goedgekeurd van het Senatus-consult, dat morgen bij den Senaat zal inkomen. Bovenbedoeld rapport zal, naar men wil, mede in zijn geheel door den Moniteur worden medegedeeld.

De vierde en laatste serie van genoodigden zal zich morgen naar Compiègne begeven, en zondag wordt het Hof in deze hoofdstad terug verwacht om het winterkwartier op de Tuileriën te betrekken.

Ik verneem dat de Regering van Groot-Brittanje alleen moet hebben besloten om aan de Regering der Noord-Amerikaansche Unie voldoening te vragen met betrekking tot de bekende arrestatie der commissarissen aan boord van de Trent, maar dat eerstgenoemde het bepaalde voornemen heeft om, bij het niet bekomen van zoodanige voldoening, de Zuidelijke Confederatie te erkennen en een gezant bij president Davis te accrediteren. Dat zou inderdaad eene gunstige gelegenheid voor Engeland zijn, om aan zijn in 't geheim gekoesterd verlangen te voldoen, en het zou haar zeker niet ongebruikt voorbij laten gaan.

Mag men een hier verspreid gerucht gelooven, dan moet de tijding van het gebeurde met ongemeene vreugde te New-York zijn ontvangen. De stad werd onmiddellijk geïllumineerd, en de bevolking toonde door eene krachtige manifestatie dat zij gezind is zich ten ernstigste te verzetten tegen iedere vordering van Engeland.

Te Turijn wordt als zeker gemeld dat Ratazzi nog vóór den 15 dezer zal geroepen worden om deel uit te maken van het Kabinet Ricasoli.

Eerlang wachtte men daar de openbaarmaking eener

circulaire van Ricasoli, waarbij inlichtingen worden gegeven omtrent de terugroeping van den Italiaanschen gezant bij het Spaansche Hof.

Thans is de Courrier du Dimanche ook te Avignon in beslag genomen, ter zake van eenige door dat blad medegedeelde bijzonderheden over eene verkiezing voor het Wetgevend Ligchaam. Die in beslagname moet hebben plaats gegrepen op een bevel van den prefect, en men zegt dat de redactie van het weekblad de vraag aan de uitspraak van den Staatsraad zal onderwerpen: of een prefect eigener autoriteit een blad kan doen in beslag nemen? Men mag intusschen niet uit het oog verliezen dat er eene circulaire van den minister de Persigny bestaat, waarbij den prefecten is opgedragen om te waken tegen alle mogelijke uitgave van geschriften in een voor het Gouvernement vijandigen geest. De vraag kon dus alleen zijn of het geïncrimineerde artikel binnen de termen van die circulaire valt.

Ik heb u, op het gezag van twee dagbladen dezer hoofdstad, in mijn vorigen een drama medegedeeld, dat zou hebben plaats gegrepen in een opvoedingsgesticht van de voorstad St. Germain. Gelukkig kan ik u thans melden dat het geheele verhaal is uit de lucht gegrepen, blijkens een tot de dagbladen gerigten brief van den maire in het 7de arrondissement. De regtsgeleerde dagbladen trachten den oorsprong van het verhaal uit te leggen door een vertelsel dat nog absurder klinkt. Een der broeders namelijk van eene pensionnaire zou aan zijne jongere zuster gemeld hebben dat hij op de jagt een wond aan het oog had bekomen en gebeden liet doen voor zijne spoedige genezing. Die uitlegging is bijna nog dwazer dan het verhaal, maar wat geen los gerucht, doch een onloochenbaar feit is, is dit: dat er eene geregtelijke vervolging is ingesteld tegen de dagbladen die het eerst dit valsche berigt verspreid hebben. Gij ziet dat de Regering geene gelegenheid ongebruikt laat voorbij gaan, om al hare gestrengheid op de drukpers toe te passen.

In Algerië, waar het militaire stelsel bijna overal heerscht, wordt de drukpers beter behandeld dan ten onzent. Maarschalk Pelissier heeft de bladen L'Echo d'Oran en La Seybouse juist dezer dagen ontheven van eene tot elk hunner gerigte eerste waarschuwing. Bij die gelegenheid merkt Le Siècle aan: „Dat is eene kolonie, die een goed voorbeeld geeft aan het Moederland, hetwelk zulk een voorbeeld dringend noodig heeft, want in den laatsten tijd zijn wij bestormd door vervolgingen van dagbladen."

Er is ernstig sprake geweest van een duel, dat zou plaats hebben tusschen de heeren Taxile Delord, redacteur van Le Siècle, en Ch. Garnier, redacteur der Gazette de France, die Frans II bij de belegering van Gaëta was gevolgd. Laatstgenoemde moet echter zijne vrienden gemagtigd hebben, om uit zijnen naam de uitdrukkingen in te trekken, waarmede hij onwillekeurig den democratischen schrijver zou hebben kunnen beleedigen.

PS. Er komt mij daar juist een gerucht ter oore, dat ik u mededeel zoo als het mij gewordt: men verzekert namelijk dat de Oostenrijksche troepen gereed stonden om heden de Herzegowina binnen te rukken.

— Volgens een uit deze hoofdstad aan The Economist van Londen gerigt schrijven, zou het finantiële plan van den heer Fould betrekkelijk zeer eenvoudig zijn, en eensdeels in eene leening bestaan, tot geheele of gedeeltelijke dekking der vlottende schuld van een milliard, en anderdeels in verhooging der belastingen. De door den heer Fould beoogde vermindering van de belangrijke uitgaven voor het leger en de marine schijnt zoowel bij zijne ambtgenooten als bij den Keizer tegenstand te ontmoeten, ja zelfs meent een der Regerings organen te Toulon te mogen verzekeren, dat het ontworpene budget van marine geenerlei vermindering zal ondergaan, en dat het volgend jaar 24 millioen francs meer dan in het loopende zullen worden besteed aan het bouwen van ijzeren oorlogschepen. Aan eene vermindering van uitgaven wordt dus niet veel gedacht, en natuurlijk moet er in den gegeven stand alzoo eene belangrijke verhooging van belastingen uitgedacht worden. Maar dat is niet gemakkelijk en de besprokene artikelen, als daar zijn lucifers, piano's, paarden en rijtuigen, waarop men eene heffing zou voorstellen, zijn stellig niet toereikend. Sir Robert Peel en mr. James Wilson — zegt The Economist — zouden welligt onder deze omstandigheden alleen heil verwacht hebben van een goeden *income tax*, maar het Fransche volk is bijzonder afkeerig van zoodanige directe belasting en den Franschen financiers ontbreekt het aan moed om met zulk een heldhaftig plan voor den dag te komen. De slotsom van alle beschouwingen is alzoo dat de juiste voornemens van den heer Fould nog met een ondoordringbaren sluijer zijn bedekt.

Hoe belangrijk de finantieele nood van Frankrijk reeds schijnt, blijkens de daarvan in de memorie van den heer Fould gedane opgaven — zegt het Engelsche blad verder — hebben wij toch reden om te gelooven dat die mededeeling nog verre beneden de werkelijkheid is gebleven. Immers blijkt uit een berekening van den bekenden Staatshuishoudkundige J. E. Horn, die de moeite heeft genomen uit het Bulletin des Lois alle supplementaire en buitengewone credieten, voor 1860 gedecreteerd, bijeen te trekken en dat overzigt door de Revue Contemporaine reeds gedeeltelijk openbaar te maken, dat het totaal bedrag daarvan 237,326,375 francs beloopt, en dus 122,326,375 francs meer dan de heer Fould opgeeft.

— Het Journal du Havre deelt heden een berigt mede, dat op het eerste gezigt vrij bedenkelijk schijnt, doch vermoedelijk zijne oplossing wel zal vinden in een misverstand. Het Amerikaansche fregat San-Jacinto moet ook een Fransch koopvaardijschip achtervolgd hebben en dat vaartuig, de Jules et Marie, bij die gelegenheid belangrijke averij hebben toegebragt. Niet dan na langdurige onderhandeling heeft het stoomfregat daarop het Fransche schip voortgesleept, doch op een afstand van 12 of 15 mijlen van Havanna, zijne bestemmingsplaats, liet de boot de Jules et Marie op den 4 november aan zijn lot over, in weerwil van het protest des Franschen gezagvoerders, die eerst later vernam dat hij te doen gehad had met de San-Jacinto.

— De te Beaune gevestigde vereeniging van wijnhandelaren heeft bekend gemaakt „dat de wijnen van 1861 kunnen gerangschikt worden onder de meest opmerkelijke jaren. Zij bezitten alle hoedanigheden welke hen onder de beste soorten zullen doen tellen." Aangezien hetzelfde ligchaam ten vorigen jare eerlijk genoeg was om de verklaring af te leggen „dat de wijnen van 1860 zoo slecht waren dat zij geen aanspraak mogten maken in den handel gebragt te worden" zal men ook wel eenig vertrouwen kunnen stellen in het gunstig getuigenis over dit jaar.

— Vrijdag avond werd hier in eene openbare auctie een zeer bevallige eigenhandige brief van onzen beroemden fabeldichter Jean de Lafontaine, die tot begeleiding van het geschenk eener kleine biljard aan mevrouw de Coulange gestrekt had, voor 150 francs verkocht.

— Volgens ontvangen berigt, is de generaal graaf de Goyon, die zich te Marseille naar Civita Vecchia had ingescheept, gisteren morgen te Rome aangekomen.

— De Correspondencia van Madrid zegt hoe de Regering bij de aanstaande constitutionele hervorming aan de grandes van Spanje het regt wil doen behouden om leden van den Senaat te worden, als zij bewijzen kunnen 10,000 piasters jaarlijksche rente te bezitten.

BELGIË.

BRUSSEL 1 *december*. — De zitting der Kamer van Afgevaardigden was gisteren op nieuw zeer onstuimig, in de eerste plaats door den wederstand dien de zinsnede van het ontwerp-adres, op het met Engeland te sluiten handelsverdrag betrekkelijk, van de zijde der voorstanders van het beschermend stelsel ondervond, welke zinsnede echter ten laatste, nadat de Ministers van buitenlandsche zaken en finantien het onstaatkundige en onvoorzigtige van dien tegenstand betoogd hadden, goedgekeurd werd, wat daarna ook met eenige volgende zinsneden het geval was.

Maar na de aanneming der zinsnede waarin de hoop geuit wordt dat onze arbeidende klassen regelmatig en tot matigen prijs levensmiddelen zullen blijven erlangen, ten gevolge der thans in België bestaande wetten op den handel in die levensmiddelen, vatte de heer Barthelemy Dumortier, die reeds vroeger in deze zitting een der warmste voorvechters der Oppositie geweest was, andermaal het woord op, en sloeg de inlassching eener nieuwe zinsnede van dezen inhoud voor: „De Natie verheugt zich dagelijks in de goede gevolgen, door de wet op de gouden munt te weeg gebragt." Blijkbaar had deze motie geen ander doel dan om den Minister van finantien van zijne overige ambtgenooten af te scheiden en daardoor het geheele Kabinet te verzwakken. Maar zelfs die leden der liberale partij, welke vroeger ten opzigte der zaak van den wettigen koers van het goud in meening verdeeld waren, bemerkten den hun gespannen valstrik, en de zinsnede van het adres die in behandeling was werd met 49 tegen 16 stemmen goedgekeurd, terwijl 9 leden zich van de stemming onthielden.

Dingsdag worden de beraadslagingen voortgezet. In de zitting van gisteren werden, vóór de sluiting, nog twee amendementen op zinsneden van het adres aangeboden. Het eerste, van den heer de Baetz, betreft die zinsnede welke op de letteren en kunsten betrekking heeft, en luidt: „Wij hopen dat de Regering de grieven zal doen verdwijnen, waarover de verdedigers der Vlaamsche taal en letterkunde zich beklagen", terwijl het tweede, van den heer Hymans, de zinsnede over den finantiëlen toestand betreft, en dus luidt: „Wij hopen dat in eene nabij zijnde toekomst de bezoldigingen der Staatsbeambten in verhouding tot de behoeften des levens gebragt zullen worden."

DUITSCHLAND.

BERLIJN 30 *november*. — Nadat de Koningin bereids den 5 mei laatstleden den president dr. Simson had doen weten dat zij het voorstel van den oppergeregtsraad Bloemer zeer gepast vond, om het standbeeld van Schiller daar te plaatsen waar de grondsteen vroeger gelegd is, en ter regter- en linkerzijde daarvan de gedenkteekenen voor Göthe en Lessing op te rigten, heeft H. M. nu den heer Bloemer de som van 40 dukaten doen toekomen, als bijdrage voor de kosten van het standbeeld van Lessing, dat te Berlijn zal worden opgerigt.

— Gisteren avond woonden de Koning, de Koningin en de Kroonprins het gedachtenisfeest bij, door de juristen-vereeniging ter eere van dr. de Savigny gehouden. De feestrede werd door professor Heydemann uitgesproken, en dr. von Wachter uit Leipzig bragt het plan eener Savigny-stichting voor de studie der vergelijkende jurisprudentie ter sprake.

— De gevolmagtigden voor het handelsverdrag tusschen het Tolverbond en Frankrijk hielden gisteren eene zamenspreking, die verscheiden uren duurde. Zij werd door den Minister van buitenlandsche zaken, graaf von Bernstorff, en den Minister van koophandel von der Heydt bijgewoond. Ten opzigte dezer onderhandelingen wordt het volgende gezegd: Van de zijde van Frankrijk schijnt men wel nog altijd weinig hoop op het spoedig tot stand komen van het verdrag te koesteren, maar nogtans die op het later sluiten daarvan niet op te geven. Ten opzigte der vraag of het tarief naar het gewigt of naar de waarde zal worden opgemaakt, moet Frankrijk, na aanvankelijk de voordeelen van den laatstgenoemden grondslag met warmte te hebben voorgestaan, zich reeds eenigen tijd geleden tot inwilligingen hebben bereid betoond, maar het bezwaar op nieuw zijn gerezen toen het de wederzijdsche vereffening gold. Uit eene tabel, door een der Fransche onderhandelaars opgemaakt, zou gebleken zijn hoe verschillende artikelen bij den invoer in Duitschland ongeveer zoo vele daalders aan tolregt betalen zouden als zij bij den uitvoer naar Frankrijk francs te betalen hebben. Men herinnert zich overigens dat de heer Latour d'Auvergne reeds bij den aanvang der onderhandelingen in december 1860 weinig verwachting van de uitkomst voedde, en van meening was dat het Tolverbond nog niet genoegzaam op de zaak was voorbereid. In Pruissen geeft men echter de hoop nog geenszins op.

— Volgens depêche uit Breslau van gisteren, zal de generaal Luders Warschau eerlang verlaten, en noemen doorgaans goed onderrigte personen den generaal Bezak als voor het ambt van gouverneur van Polen bestemd. De markies Wielopolski is naar Berlijn onder weg.

KARLSRUHE 30 *november*. — Heden werd de Zitting van den Badenschen Landdag door den Groothertog met eene troonrede geopend, die ten opzigte der Duitsche aangelegenheden de volgende zinsnede behelst: „De gevolgen van al mijne bemoeijingen voor het welzijn van ons geliefd Land blijven nogtans steeds van de toekomst van ons Duitsche Vaderland onafscheidelijk. Gedurig ernstiger doet de behoefte zich gevoelen, om Duitschlands magt en aanzien te versterken, opdat het bij alle wisselvalligheden der wereldgeschiedenis aan zijne hooge historische roeping kunne beantwoorden. Hoe anders zou de bevrediging der nationale en staatkundige belangen van dit groote Volk mogelijk zijn, dan door eene vaste en werkdadige organisatie, die aan Duitschland tot vertegenwoordiging zijner magt en van zijn regt den nadruk van een gemeenschappelijken wil verschaft, en daardoor tevens aan de zelfstandigheid der afzonderlijke Staten een onwankelbaren steun verleent. Welke bezwaren het bereiken van dit doel ook moge opleveren, ik maak vast op uwe ondersteuning staat. In haar daarnaar gerigt streven meende mijne Regering, in overeenstemming met de wenschen mijner getrouwe Stenden, bij de Bondsvergadering tegenover den Constitutionelen strijd in een Duitschen Bondsstaat, hare stem voor eene met het regt strookende vereffening te moeten verheffen. Zij zal, binnen de perken harer bevoegdheid, wat zij ondernomen heeft standvastig voortzetten."

WEENEN 29 *november*. — De benoeming van den luitenant veldmaarschalk graaf Crenneville tot provisioneel voorzitter der Zevenbergsche Regering, mag als het bewijs worden aangemerkt dat de Staatsregering besloten heeft ook in Zevenbergen krachtig te handelen. De oproepingsbrief aan den Zevenbergschen Landdag, die, zoo als men weet, door graaf Miko niet ter openbare kennis gebragt is, zal nu eerlang worden afgekondigd. Intusschen zal de Regering denkelijk niet afwachten of die Landdag al dan niet afgevaardigden naar den Rijksraad zenden zal, maar reeds vroeger het budget in den Rijksraad brengen, omdat zij daarmede niet langer wachten kan, uithoofde der omstandigheid dat een te kort gedekt moet worden, hetwelk alleen door middel eener leening kan geschieden. Het blijft nu slechts de vraag, of de Rijksraad die leening goed zal keuren en, indien al, of het openbaar vertrouwen daardoor zoozeer versterkt zal worden dat men met zekerheid op het volteekenen daarvan mag hopen.

Over het lot dat het budget in het Lagerhuis van den Rijksdag te wachten staat, loopen de geruchten zoo sterk uiteen, dat men niet weet wat te gelooven. Zooveel schijnt alleen zeker te zijn, dat geen der partijen nog met zekerheid weet hoe zich uit den radeloozen toestand te redden. Meer stellig laat het zich aanzien dat genoemd Huis de beraadslagingen over de wet op de drukpers niet wil aanvangen vóór dat de commissie ook het wetsontwerp op het straffen van drukpers-delicten behandeld heeft. Het denkbeeld om bij wijze van uitzondering regtbanken van gezworenen voor drukperszaken in te stellen, wordt door de Regering ten stelligste verworpen, naardien zij in de meening volhardt dat het vraagstuk der invoering van regtbanken van gezworenen voor ieder Land door den Landdag van zoodanig Land moet worden beslist, terwijl zij daarentegen reeds spoedig eene wet op de strafprocessen in wil dienen, die zoowel bij de gewone regtbanken als bij die der gezworenen van toepassing zijn zou.

— Het gerucht spreekt van geheime pogingen welke aangewend worden ter verkrijging van handteekeningen op een verzoekschrift aan het Ministerie, dat niets minder dan het geheel intrekken der Februarij-Constitutie ten doel zou hebben.

Latere Berigten.

BERN 1 *december*. — De Bondsraad heeft eene tweede nota over de zaak van het Dappendal aan de Fransche Regering toegezonden, waarin de eisch om genoegdoening, op grond van het rapport der Bondscommissarissen, hernieuwd en het aanbod om in onderhandeling te treden van de hand gewezen wordt, uit hoofde der door Frankrijk aangenomen houding.

PESTH 30 *november*. — De nieuwe ambtenaren voor al de Comitaten zijn reeds benoemd. Den kardinaal van Gran zal een administrateur voor de uitoefening zijner functien als paladijn van het Comitaat toegevoegd worden.

SCUTARI 1 *december*. — De vrijkorpsen van Scutari en de inwoners van Sestani hebben de Montenegrijnen teruggedreven, die, na het dorp Rupci in brand gestoken te hebben, op versterking wachtten. De inwoners van Scutari hebben hunne familien naar Antivari gezonden, uit vrees voor een nieuwen aanval. Uit Scutari zijn vrijkorpsen afgezonden, tot bescherming der dorpen die men bedreigd acht.

TURIJN 30 *november*. — Op eene interpellatie van den heer Allievi antwoordde de baron Ricasoli heden dat hij bereid was de op het geschil met Spanje betrekkelijke stukken het Huis voor te leggen. De heer Mundoz verlangde het overleggen der op het ontslag van den heer Tofano betrekkelijke stukken. Daar deze zelf een onderzoek verlangde, is de beraadslaging uitgesteld. De heer Massari heeft de aanneming eener wet voorgesteld, tot het verleenen van een levenslang jaargeld van duizend francs aan ieder van de duizend militairen die aan de expeditie van Marsala hebben deelgenomen.

TURIJN 1 *december*. — Gisteren avond werd eene talrijke bijeenkomst van Napelsche afgevaardigden gehouden en door den generaal Cialdini bijgewoond. Met algemeene stemmen op 4 na, is besloten eene orde van den dag tot afkeuring ten opzigte van het beheer der Napelsche provinciën voor te slaan. Heden zal de Napelsche vereeniging met die van de linkerzijde bijeenkomen.

Uit Napels schrijft men dat de troepen in Basilicate door Crocco zijn teruggedreven en de burgerlijke overheden door de roovers verjaagd zijn. In de rapporten der militaire bevelhebbers wordt de dapperheid, door de nationale garde in haren wederstand tegen de roovers aan den dag gelegd, hoog geroemd. Te Foggia, Cosenza en Avellino wordt de aanwerving geregeld voortgezet. Verscheiden te Napels verblijf houdende burgers van Basilicate hebben zich tot vestiging eener commissie van onderlinge verdediging hunner provincie tegen de roovers vereenigd.

Het fregat Duca di Genova vertrekt eerstdaags naar de wateren van Mexico, om den zaakgelastigde, ridder Gombarotta, derwaarts over te brengen.

MADRID 1 *december*. — De Correspondencia zegt dat de fondsen gereed liggen tot betaling te Parijs, Londen en Amsterdam, van de den 31 dezer verschijnende dividenden der buitenlandsche schuld.

BARCELONA 30 *november*. — De heer Tecco is gisteren hier aangekomen, en heeft heden het bezoek van talrijke Spaansche, Italiaansche en Fransche democraten ontvangen. In eene door hem gehouden toespraak zeide hij: „Ik hoop dat Italië over al zijne vijanden zal zegepralen, en dat de Italiaansche vlag te Venetië en Rome wapperen zal." Een ontzettend groote stoet begeleidde hem tot aan den spoorweg, onder de kreten: Leve Italië! Leve Victor Emmanuel! Leve Garibaldi! De heer Tecco begeeft zich naar Frankrijk.

NEW-YORK 20 *november*. — Onze dagbladen voeren allerlei precedenten aan, ten betooge, dat de arrestatie der heeren Mason en Sidell niet in strijd is met het internationale regt. Zij beweren dat men zelfs regt had de Trent prijs te verklaren, wegens het overbrengen van depêches des vijands, en dringen er op aan kapitein Wilks eene nationale belooning toe te kennen.

Jefferson Davids is voor den tijd van zes jaar benoemd tot president der Confederatie, en Stephens tot vice-president.

De voor het Zuiden bestemde Bondstroepen worden bijeengetrokken.

Te Santa-Rosa zijn zij door de Zuidelijken op nieuw aangevallen, maar met behulp der vloot heeft men hen doen afdeinzen.

In Georgië is het besluit genomen aanstaande jaar geen katoen te planten, wanneer de oogst van dit jaar onverkocht blijft.

Op de Engelsche bark Deobey, die te New-York voorraad kwam innemen, is beslag gelegd, onder voorwendsel, dat zij de blokkade heeft verbroken.

Per Telegraaf.

TURIJN 1 December.

In eene gisteren gehouden bijeenkomst van 150 afgevaardigden der meerderheid van de Kamer h[...] de minister Ricasoli mededeelingen gedaan om[...] den staat van zaken in Napels en de oph[...] van het stadhouderschap aldaar. De roover[...] den bepaalden zich thans alleen tot Basilicat[...] langs de grenzen van het Romeinsche gebied; [...] bevonden zich 600 à 1000 roovers, aangevoerd [...] vreemdelingen, die niet van militaire bekwaam[...] ontbloot waren. Ingevolge eene overeenkomst [...] het Fransche Gouvernement zouden de Fransche [...] pen krachtdadig tot het beteugelen der rooverij [...] de grenzen medewerken.

De opheffing van het stadhouderschap in N[...] had plaats gehad overeenkomstig den door het [...] lement uitgedrukten wensch; ook in Sicilie zou [...] zelve eerlang worden opgeheven.

Na het vertrek van den Minister had eene be[...] slaging plaats en werd besloten zich te ver[...] tegen het votum van afkeuring, hetwelk door [...] minderheid zou worden voorgesteld.

TURIJN 2 December.

Garibaldi is hier onverwachts aangekomen; [...] men verzekert om de zitting der Kamer bij te w[...] Men zegt dat eene demonstratie zal worden g[...] niseerd. Overigens is het hier zeer rustig.

RAGUSA 2 December.

Naar men verzekert heeft Oostenrijks int[...] in de Herzogewina slechts ten doel, den militair[...] tusschen Klek en Ragusa vrij te houden. De tr[...] zullen zich verwijderen wanneer dit doel is ber[...]

Tweede depêche.

Heden zijn de Oostenrijksche troepen in de Su[...] gerukt tot wegruiming der tegen de Oosten[...] grenzen opgerigte batterijen.

NEW-YORK 20 November.

De dagbladen verzekeren dat óók de depê[...] heeren Slidell en Mason in handen van kapitein [...] zijn gevallen, en dat deze geheel op eigen ge[...] gehandeld.

De New-York Herald bevat eene dep[...] Washington, waarin wordt berigt, dat de P[...] Lincoln verklaard heeft, zelfs op gevaar van [...] met Engeland, niet aan den eisch tot vrijlat[...] commissarissen te zullen voldoen. De regtsge[...] van de Regering der Unie billijken niet sle[...] handelwijze van kapitein Wilks, maar beweren [...] in beslag nemen van de Trent wettig zou zijn [...]

LONDEN 2 December.

Koffij. Costa Rica 68/. — *Rijst* beter met [...] *Talk* in loco 50/6; dito Dec. 50/. — *Granen.* [...] Tarwe 1 sh. hooger, dito vreemde 1 a 2 sh. [...] Gerst 1 sh. lager. — *Olien.* Bruine Raap- 43[...] Patent- 46/6 a 47/; Lijn- 35/3 a 35/6. — *Boter.* [...] a 102/. — Ter *Veemarkt* waren aangevoerd 54[...] deren, 18,240 Schapen en Lammeren, 107 Kal[...] 380 Varkens. De prijzen waren voor beste [...] 5/, Schapen en Lammeren 5/6, Kalveren 5/ en V[...]

LIVERPOOL 2 December.

Katoen. Omzet 5000 b. met neiging tot rijzing[...]

BERLIJN 2 December.

Rogge. Dec. 53; voorjaar 52⅞. — *Raapolie.* [...] voorjaar $13^{1}/_{6}$.

MADRID 30 November.

Spanje 2 pc. 43; dito 3 pc. 49.50.

PARIJS 2 December.

Frankrijk 3 pc. 69.25; dito 4½ pc. 95.35. Cre[...] 742. Spanje 2 pc. 42; dito 3 pc. 47½.

LONDEN 2 December.

De Gecons. 3 pc. 91¼ a ⅜. Mexico 3 pc. [...] Grenada 4½ pc. 15½ a 16; dito Uitgest. 5½ a [...] 1 pc. 15½ a 16.

WEENEN 2 December.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 67.40; dito Nation. 5 [...] Wissel op Londen *f* 139.80.

FRANKFORT 2 December.

Oostenr., Metalliek 5 pc. 46⅝; dito Nat. 5 p[...] Spanje 2 pc. 41¼; dito binnenl. 3 pc. 47½.

ANTWERPEN 2 December.

Belgie 4½ pc. 99⅞; dito 2½ pc. 57½. Sp[...] 40⅞; dito binnenl. 3 pc. 46¼. Oostenr. Me[...] 47⅞; dito Nation. 5 pc. 57.

KASSEL 2 December.

Bij de heden plaats gehad hebbende seriën-tr[...] Keurhessen Aandeelen a th. 40, zijn de volg[...] uitgetrokken:

286, 794, 958, 1090, 1162, 1426, 1588, [...] 2216, 2279, 2687, 3107, 3310, 3314, 3407, [...] 3530, 3719, 3936, 4229, 4451, 4452, 4566, [...] 4887, 4902, 5108, 5435, 5468, 5509, 5547, [...] 5842, 6246, 6368, 6622.

De premiën-trekking zal op 1° Julij 1862 pla[...]

BINNENLA[...]

ROTTERDAM 2 December.

In het bij dit N.° behoorend Bijvoegsel [...] *men het uitvoerig verslag der heden gehoud*[...] *van de Tweede Kamer; een uittreksel uit d*[...] *van Toelichting behoorende bij de wetsvoor*[...] *opheffing der slavernij in de Ned. Wes*[...] *kolonien, enz.*

In de zitting van de Tweede Kamer der [...] Generaal van heden zijn de beraadslagingen [...] begrootingswetten voortgezet.

Het *tweede* hoofdstuk (hooge collegiën [...] is *aangenomen* met 61 tegen 5, het derde [...] (credietwet voor Buitenlandsche Zaken) [...] met 65 tegen 3 stemmen.

Op het *tweede* hoofdstuk zijn drie amen[...] *aangenomen*: 1°, dat van den heer Betz om [...] gave van *f* 1000 voor toe te voegen amb[...] de Algemeene Rekenkamer niet te verleenen [...] tegen 2 stemmen); 2°, dat van den heer [...] kelom, om de uitgave voor decoratiën met [...] te verminderen en alzoo op *f* 4000 te bren[...] 41 tegen 25 stemmen); 3°, dat van den heer [...] Linden, om den post van onvoorziene uitg[...] *f* 10,000 op *f* 7,000 te brengen (met 64 [...] stemmen).

Op het *derde* hoofdstuk is één amendem[...] *nomen* met *algemeene* stemmen, dat van [...] Hugenholtz, strekkende om eene som [...] tot verhooging van de tractementen van [...] tenaren bij het Departement *niet* te verleenen.

Bij de behandeling van de credietwet voor [...] landsche Zaken zijn verschillende onder[...] sprake gekomen, maar met het oog op de [...] optreding van den Minister van Buitenland[...] (die verklaarde dat zijn interim niet langer [...] maanden zoude duren, en geen bezwaar [...] deze credietwet slechts tot dien tijd uit te [...] veeleer aangeroerd, dan grondig behandeld.

De heer van Wintershoven besprak het [...] sche vraagstuk; de heer de Bieberstein de [...] welke Maastricht ondervindt ten gevolge [...] vervoer van buskruid van wege België [...] vesting; de heer Gevers Deynoot drong [...] dat de hooge regten op den invoer van [...] buitenland werden weggenomen; de heer [...] wees op de nadeelen, die uit eene interim[...] neming van dit Departement konden vo[...]

...og op de verwikkelingen in het buitenland ... aangelegenheden, waarin onze diplomatie ... was; de heer van Hoëvell wilde de reden ... waarom niet spoediger een definitief Minister ... benoemd.

... Minister verdedigde zich op al ... met de verklaring. dat hij slechts ... aan het hoofd van dit Departement ... dat hij niet wilde vooruitloopen op ... van zijnen definitieven opvolger; dat ... voldoen aan het verlangen van den heer ... om over te leggen de instructien, ... gezant te Frankfort gegeven en diens ant... betrekkelijk de Limburgsche aangelegenheden; ... hem onvoegzaam scheen een oordeel uit te ... over het tractaat nopens de wateraftappingen, ... lid der Kamer in deze zaak te naauw ... geweest, en dat hij geen bezwaar maakte ... kosten, voortspruitende uit onze verpligting ... den Duitschen Bond, met *f* 4000 te ver... — Morgen zal de begrooting voor Justitie ... deling worden genomen.

... den donderdag, den 5 dezer, des middags ... ure, zal de Gemeenteraad alhier eene ver... houden, waarin de volgende zaken zullen ... tafel gebragt: mededeeling van ingekomen ... — benoemen van: een lid in de Commissie ... over de Tusschen- en Burgerscholen, een ... Commissie van Bestuur over de Bewaarscholen ... vermogenden. een hoofdonderwijzer voor eene ... school, een hoofdonderwijzer voor eene Tusschen... een hoofdonderwijzer voor eene Armenschool ... onderwijzer; — voortzetting der deliberatien ... gewijzigde voorwaarden tot verkoop van gronden ... Nieuwewerk; — delibereeren over: de missive ... Kamer van koophandel en fabrieken betrekkelijk ... aanhechting der Bleek aan het Park, het ... van een weg langs de Eendragtslaan, de ... tot benoeming van makelaars in onroerende ... goederen, het maken van een stempel ... medailles en de wijzigingen in verschillende ... ningen.

... Hw. mgr. Gerardus Petrus Wilmer, bisschop ... Harlem, ridder der orde van den Nederl. Leeuw, ... te Sassenheim, heeft een achttal dagen ... ten huize van den zeer eerw. heer ... Bongaerts, deken van het dekenaat Rotterdam ... te Kralingen. Als uitdeeler van het ... werd door Monseigneur dit Sacrament ... overgroote menigte geloovigen hier ter stede ... Maandag en vrijdag ten 8 ure in de ... kerk van de H. Rosalie, dingsdag op gelijk ... de parochie-kerk van den H. Laurentius, ... en zaturdag in de parochie-kerk van den ... Nicius en donderdag in de parochie-kerk van ... Vrouw. Bij deze gelegenheid heeft de Bisschop ... onderscheidene Katholieke instellingen van ... gheid met de meeste belangstelling bezocht. ... meenen uit eene goede bron te weten dat ... door minzaamheid en voorkomendheid niet ... dan wijlen zijn voorganger de harten zijner ... oorigen heeft weten te winnen en dat Monseigneur ... haling zijne hooge tevredenheid heeft te kennen ... over het warm geloof en de opregte gods... van de Katholieken ook in dit gedeelte van ... dom.

... werd het stoffelijk overschot van den eerwaarden ... Pauls, rustend pastoor alhier, van wiens af... in ons N.° van ll. zaturdag melding maak... het R. K. kerkhof te Kralingen ter aarde ...

... ten ure verliet de lijkwagen het sterf... gevolgd door een groot aantal koetsen, die, ... de bloedverwanten en vrienden, nog bevatten ... door, de kapellaans, het arm- en kerkbestuur én ... der beide collegien collectanten van de ... entiuskerk, alsmede pastoors en andere gees... zoowel van hier als elders. Eenige wees... met hunne leermeesters en eene talrijke ... belangstellenden van allen rang en stand hadden ... den trein aangesloten, om den geliefden ... naar zijne laatste rustplaats te begeleiden. ... stoet, die zijn weg door den Houttuin nam, ... de Hoofdsteeg genaderd was, verhoogde het ... van de H. Laurentiuskerk de sombere pleg... ming, die langs den geheelen weg heerschte ... was op het gelaat der talrijke parochianen, ... buiten kwamen om hun vroegeren zoo zeer ... pastoor als 't ware een laatst vaarwel te ...

... chen was de kerk te Kralingen sints geruimen ... met geloovigen gevuld, waaronder ook eene ... van de Vereeniging van den H. Vincentius ... die het stoffelijk overschot verbeidden om ... de laatste eer te helpen bewijzen. Plegt... den zeer eerw. heer Landdeken van Schie... ontvangen, werd het lijk door heeren collectanten ... ingedragen, welken treurigen pligt zij ook ... het kerkhof vervulden.

... de zeer eerw. heer J. B. van den Berg, pastoor ... Laurentius-parochie, geadsisteerd door de zeer ... heeren P. van Leeuwen, pastoor te Schiedam, ... hout, Bos en Kappelhof, kapellaans alhier, ... misoffer voor de rust van den ontslapene had ... sprak hij over de lijkbaar eene korte ... ruwekkende rede, waarin hij den overledene ... als een uitmuntend priester, als een voortref... mensch, die niet alleen zijne gemeente wist te ... ten goede te leiden door zijn leer en ... maar ook met raad en daad wist te helpen ... was en tranen droogde waar droefheid ... De tranen die overal blonken waren het ... zijn eerw. niet alleen de waarheid, maar ... hart tot het hart had gesproken.

... verrigten der gebruikelijke kerkelijke pleg... werd de dierbare afgestorvene aan den schoot ... toevertrouwd, en verliet de menigte, diep ... kerkhof en tempel, vervuld met de gedachten ... braaf man, die niet meer is, maar wiens ... hem volgen tot over het graf. Het toonbeeld ... waar Christen. Vrede zij zijne asschel

... avond is alhier in het Societeitsgebouw der ... ische Diergaarde eene algemeene vergadering ... leden dier inrigting gehouden. Sedert eenigen ... door velen het geven van wekelijksche ... als van groot belang voor den bloei der ... beschouwd. Het bestuur had dus gemeend ... meene vergadering te moeten beleggen, ten ... lid in de gelegenheid te stellen zijn gevoelen ... die questie te kunnen doen kennen. Talrijk ... ook de opkomst die getuigde van de be... in, zoo als en der heeren zich uit... het troetelkind; velen voerden het woord, ... erweeg de meesten om de nadeelen, welke ... muziekuitvoeringen vooral voor den ... der Diergaarde deden voorzien, in het licht ... waaronder, bijaldien aan het verlangen ... gevolg gegeven, ook op de noodzakelijke ... gazverlichting gewezen werd, die, behalve ... grijke kosten, ook tot groot nadeel voor het plantsoen strekken zou. Het bestuur zelf was er niet voor, niet omdat de finantien van de Diergaarde niet toereikend waren, maar meer omdat het eigenlijke doel der Diergaarde daardoor niet zou worden bevorderd. Na langdurige discussien is bij hoofdelijke stemming door de stemgeregtigde leden met 58 tegen 27 stemmen besloten, om voor alsnog geen bepaald getal wekelijksche muziekuitvoeringen te geven en het bestuur vrij te laten om gedurende den zomer, naar gelang van omstandigheden, eenige concerten te doen plaats hebben, terwijl het bestuur zal voortgaan om steeds, door aan de inrigting zooveel mogelijk uitbreiding, verfraaijing en verbetering te geven, haren bloei bevorderlijk te zijn.

Wij waren heden in de gelegenheid de voorwerpen te bezigtigen, welke zijn aangekocht voor de aan de uitgave van de Kunstkronijk verbonden verloting van 1861. Ten huize van den boekhandelaar Oldenzeel te dezer stede zijn die verschillende fraaije voorwerpen thans geëxposeerd en alle beminnaars van het ware schoone moeten wij een bezoek aldaar ten sterkste aanraden. Behalve een met zilver gemonteerd milieu de table, een kristallen met zilver gemonteerden wijnkaraf op zilveren plateau, een met zilver gemonteerde bloemdrager en keurige voorwerpen uit de fabriek van Japansche en geïncrusteerde lakwerken van den heer L. J. Nooijen te dezer stede, zijn ditmaal ook weder onderscheiden inderdaad fraaije schilderijen enz. tot prijzen bestemd. Voor de verdere bijzonderheden omtrent een en ander verwijzen wij naar de in dit N.° deswege voorkomende advertentie.

Ook bezigtigden wij heden in het magazijn van den heer J. D. Schmidt alhier eene collectie meubelen, bestemd om naar Oost-Indië te worden verzonden, welke een verblijdend bewijs oplevert van de vorderingen onzer nationale nijverheid op dat gebied. De meubelen zijn van geheel nieuw model en niet vervaardigd naar Fransche of andere teekeningen. Bij eene deugdelijke bewerking dragen zij de blijken van een goeden smaak, trouwens wij waren reeds vroeger in de gelegenheid op meerdere proeven te wijzen daarvan door den heer Schmidt geleverd.

De N. R. C. meldt nu wederom, dat het berigt, als zoude de burgemeester te Delft van den Minister van Binnenlandsche Zaken last gekregen hebben, de vereenigingen der studenten des noods met de politie uit een te drijven, onjuist is, en de mededeeling van dit berigt op eene vergissing rust.

Z. M. heeft aan den Oost-Indischen hoofdambtenaar E. F. graaf van Bentheim Tecklenburg Rheda, laatstelijk resident der Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, thans met verlof in Europa, vergunning verleend tot het aannemen der versierselen van Ehrenritter der Johanniterorde, hem door Z. M. den Koning van Pruissen geschonken.

Door Z. M. is tot burgemeester der gem. Bruinisse benoemd J. B. Nederveen.

Bij Zr. Ms. besluit van 4 augustus jl., n°. 19, is opgeheven het fonds voor de bijhouding van de kadastrale plans, tot de gemeente-archieven behoorende. Daarin is bepaald, dat, te beginnen met het jaar 1862, de gelden, krachtens art. 205, litt. *h* der gemeentewet, in verband met art. 3 van het besluit van 13 januarij 1836, n°. 60, door de gemeenten voor de bijhouding der bij haar berustende kadastrale plans te betalen, gestort worden in 's Rijks kas. Te beginnen met 1862 is de ontvangst van de bedoelde gelden opgedragen aan de ontvangers der registratie en domeinen.

Van wege de Nederlandsche Bank zijn den 30 november, naar aanleiding van het Koninklijk besluit van den 9 junij 1852 (Staatsblad n.° 124), de volgende opgaven openbaar gemaakt:

Omloopende Bankbiljetten	*f* 100,239,535.00.
Saldo's van Rekeningen-courant..	- 39,576,263.94½.
Munt- en Munt-materiaal	- 89,965,438.52.

Uit de candidaten tot de heilige dienst, die in de te Steenwijkerwold bestaande vacature gepredikt hebben, is het navolgende zes- en viertal geformeerd. Zestal: A. J. Oort, van 's Gravenhage; J. Verwey, van Deventer; Boon, van Diever; Darnste, van Hoogezand; P. J. Heering, van Enkhuizen, en J. Kutsch Lojenga, van Leeuwarden. Viertal: Boon, Oort, Heering en Darnste, terwijl men voornemens is deze vier uit te noodigen nog eens hunne gaven te laten hooren.

Schiedam 2 *december.* — De Hervormde gemeente alhier werd gisteren zeer verblijd door het berigt, dat ds. Pantekoek, van Charlois, het beroep naar hier had aangenomen.

Vlaardingen 2 *december.* — Men is alhier ijverig bezig met het in gereedheid brengen van de schepen welke ter beugvisscherij bestemd zijn; tot heden zal de vloot dit jaar uit 23 schepen bestaan, waarvan er reeds een vertrokken is.

's Gravenhage 2 *december.* — De eerste voorstelling, die de tooneelisten van den bijzonderen schouwburg des Konings aan het Hof zullen geven, is thans nader bepaald op 2 januarij 1862. Alsdan zal worden opgevoerd: „La suite d'un bal." Dien avond zal er groot gala-bal ten Hove worden gehouden.

— Naar men verneemt heeft het bestuur van den Zoölogischen tuin van acclimatisatie zich tot den Minister van Finantien gewend, met verzoek om door zijne bemiddeling in het bezit te worden gesteld van de Maliebaan en Koekamp, en daarbij tevens medegedeeld dat Z. M. de Koning, beschermheer dier inrigting, gunstig over dat verzoek denkt.

— De kolonel Scharten, van het Indisch leger, is in de residentie aangekomen en aan het Hôtel Paulez afgestapt.

— Sedert eenigen tijd is men bezig met werken ter vergrooting van het station te 's Gravenhage. Reeds is eene brug aldaar veranderd in lange duiker, ten einde voor meerdere sporen ruimte te hebben. Het voornemen moet bestaan om, bij het ruimer uit elkander liggen der sporen, tevens daarvoor eene overkapping te maken, zoo als op buitenlandsche stations zoo zeer geprezen wordt. Wij vernemen dit met genoegen, omdat dan het ongerief zal ophouden om doorweekt van regen de treinen te moeten in- en uitgaan. Wij onderstellen dat deze werken in verband staan met het smalle spoor naar Leyden en Woerden, waarvoor zeker plaats moet worden gemaakt.

— In de zitting van den Gemeenteraad alhier van 26 november jl., zijn ingekomen twee missives, waarvan de eerste dus luidt:

„De ondergeteekende, handelende namens den raad van administratie der Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij, geeft met verschuldigden eerbied te kennen aan den Raad der gemeente 's Gravenhage.

„Dat ter zijner kennisse gekomen is, dat de Raad der gemeente 's Gravenhage te beslissen heeft over het al of niet indienen aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal van een adres, verzoekende het wetsontwerp tot onteigening van perceelen, ten behoeve van den aanleg van een spoorweg van Leyden naar Woerden niet aan te nemen.

„Dat met ter zijde lating van vele beschouwingen, waartoe dit onderwerp aanleiding konde geven, de ondergeteekende zich bepaalt, met aan de ernstige overweging van den Raad de volgende bemerking voor te leggen:

„Wordt het aanhangige wetsontwerp aangenomen, waardoor de voltooijing van den in aanleg zijnden spoorweg mogelijk wordt gemaakt, dan is het *zeker*, dat eene spoorverbinding tot stand komt, voor de stad 's Gravenhage hoogst belangrijk.

„Wordt daarentegen het wetsontwerp niet aangenomen, zoo is het, op zijn zachtst genomen, zeer *twijfelachtig*, of immer eenige verbindingslijn tot stand kome, waardoor 's Gravenhage wordt gebaat.

„Bij de overtuiging, dat het met de belangen der gemeente 's Gravenhage geheel strijdig zoude zijn, eene zekere verbinding te zien opgeofferd aan de hoop op eene nog wisselvallige verbinding, zal ongetwijfeld de Raad dezer gemeente weerhouden moeten, de daarstelling der reeds in constructie zijnde spoorverbinding tegen te werken.

„Deze bedenking eerbiedig den Raad voorleggende, vleit zich de ondergeteekende voldoende te zijn om te doen inzien, dat de indiening van een adres, als voorgesteld, in strijd zoude zijn met het ware belang der gemeente.

„Namens den raad van administratie der Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij:

Amsterdam   *De administrateur,*
26 *november* 1861.   J. W. Bake."

De tweede is van den volgenden inhoud:

„Naar aanleiding uwer missive van den 16 oct. ll., heeft de directie de eer ter uwer kennis te brengen, dat zij, na raadpleging met de vergadering van commissarissen, niet aarzelt de verklaring af te leggen, dat, ingeval het thans bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal aanhangige ontwerp van wet, tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van een spoorweg van Leyden naar Woerden, mogt verworpen worden, de Nederlandsche Rijn-Spoorweg-Maatschappij steeds bereid blijft, op billijke voorwaarden, eene spoorweg-verbinding van Scheveningen en 's Gravenhage over Gouda met het groote spoorwegnet te bevorderen.

De directie der Nederlandsche Rijn-Spoorweg-Maatschappij,
(*get.*) Ameshoff, *vice-president.*
J. C. s' Jacob, *secretaris.*"

— Gisteren heeft in de morgen godsdienstoefening in de Evangelisch-Luthersche kerk, door den wel eerw. heer Meppen, de plegtige inzegening plaats gehad van den nieuw beroepen leeraar en herder bij de gemeente, ds. Westhoff, laatst predikant te Middelburg. Zijn eerw. had tot tekst gekozen uit den 1sten Zendbrief van Paulus aan de Corinth., hoofdstuk XVI, het laatste gedeelte van het 10de vers: „*Want hij werkt het werk des Heeren gelijk ook ik.*" Eene aanzienlijke schare had zich in het kerkgebouw vereenigd. Des avonds aanvaardde de nieuw beroepen leeraar zijn heilig dienstwerk. Zijn weleerw. had tot tekst: II Corinthen 12, vs. 14: „*Want ik zoek niet het uwe, maar u.*" Het ruime kerkgebouw was zoo talrijk bezet, dat geen enkele zitplaats meer verkrijgbaar was.

— Het examen der onderofficieren van het instructie-bataillon, die geëxamineerd zijn geworden voor de betrekking van 2den luit. der inf. bij het leger hier te Lande, is afgeloopen en de onderofficieren zijn weder naar Kampen geretourneerd, zullende morgen (dingsdag) een aanvang nemen het examen der onderofficieren van de onderscheiden legerkorpsen, die geëxamineerd worden voor de betrekking van 2den luit. der inf. bij het leger in Nederl.-Indië.

— Het bureau van den hoofdcommissaris van politie, den heer Waldeck, is thans van de Groote Markt overgeplaatst naar het nieuwe gebouw op de Kleine Groenmarkt.

— Het lijk van den heer K., dat sedert vijf weken vermist werd, is gisteren in de gracht, tegenover de Nieuwe Havenstraat, opgehaald.

Leyden 2 *december.* — Ll. zaturdag is alhier tot doctor in de verloskunde bevorderd de heer G. H. de Feyfer, med. doctor te Hoorn, na verdediging van stellingen over verloskunde.

— Heden is alhier tot doctor in de verloskunde bevorderd de heer F. W. L. Tydeman, med. doctor te Koudekerk aan den Rijn, na verdediging van stellingen over verloskunde.

Haarlem 30 *november.* — Met zekerheid kan men melden dat de som van *f* 12,000, welke op de rekening der feestcommissie als te kort voorkwam, door particuliere vrijwillige bijdragen in zoo ver bijna is gedekt. De betrekkelijk geringe som, welke aan het geheel nog ontbreekt, zal ingevolge toezegging worden aangevuld, indien hierin niet op eene andere wijze kan worden voorzien. (H. W.)

Amsterdam 1 *december.* — Gisteren hield de natuurkundige afdeeling der Koninklijke Academie van wetenschappen hare gewone maandelijksche vergadering. De secretaris deed mededeeling van ingekomen brieven en stukken, waaronder een brief van den heer de Fremery, consul-generaal van Mecklenburg-Schwerin te San-Francisco, ten geleide van eene reeks voorwerpen, welke hij ten geschenke aanbood. Onder deze bevindt zich een stuk hout door den paalworm aangetast, vooral merkwaardig door de groote en diepe gangen welke het insect heeft geboord. De verhandeling door den heer P. Bleeker, getiteld: „Conspectus generum Labroideorum analyticus," en eene van den heer van der Willigen, over „Electrische ringen," beiden voor de verslagen en mededeelingen aangeboden, werden aan de commissie van redactie verzonden. Van den Minister van Binnenl. Zaken is een brief van dankbetuiging ingekomen voor het rapport der Academie van 19 junij ll., betreffende de keuring van levensmiddelen. De Minister vereenigt zich geheel met het rapport en zal daarvan gebruik maken voor een eerlang aan de Kamer in te dienen wetsontwerp. De Minister vraagt, of de Academie het rapport zal doen drukken, zoo niet, dan is hij voornemens dit te doen voor rekening van zijn departement, ten einde het in den handel te brengen. Op voorstel van den heer Vrolik is besloten om het rapport, als aanhangsel bij de verslagen en mededeelingen te voegen en den Minister te vragen hoeveel exemplaren hij verlangt. Een brief van den heer Kater over den paalworm is gerenvoyeerd aan de commissie ad hoc. De heeren de Vriese en van den Bosch hebben hun rapport ingezonden over de verhandeling van den heer Oudemans: „de Cupuliferae Javanicae." De secretaris las dit stuk voor. De conclusie strekte om over de verhandeling op het advies van den heer Blume in te winnen. De voorzitter meende dat het meer in den vorm zou zijn, indien men den heer Blume aan de commissie toevoegde en een nader rapport van haar verzocht. De heer Oudemans vereenigde zich daarmede. De heer Harting bragt, ook namens den heer Staring, verslag uit over een geologisch onderzoek, hetwelk naar aanleiding van een brief der commissie voor de Staatsspoorwegen is gedaan. Het zal in de verslagen en mededeelingen worden opgenomen. De heer van der Boon Mesch bragt rapport uit over een scheikundig onderzoek van water, uit een artesischen put, geboord bij den ringmuur van het R. C. weeshuis te Samarang, welk onderzoek door den heer C. D. Mayer is ingezonden. De conclusie van het rapport strekte tot opneming in de verslagen en mededeelingen; aldus is besloten. De heer van Breda bood de Academie een exemplaar aan van het 15 en 16de deel der Verhandelingen van Teyler's genootschap en vestigde de aandacht op de naauwkeurige uitvoering der afbeeldingen. Daarna deelde hij eene bijdrage mede betreffende het doorboren van glas en andere voorwerpen, door middel der electriciteit. Hij las een rapport voor, uitgebragt in de Academie van wetenschappen te Parijs, over een inductie-toestel, waarmede glas, ter dikte van 4½ a 6 centimetres, werd doorboord. Een glazen cubus, op die wijze doorboord, werd door spreker vertoond. Hij voegde er bij, dat in weêrwil van zijne pogingen om van den vervaardiger een toestel van grooter vermogen te verkrijgen, het dezen niet was gelukt er een te maken. De heer von Baumhauer las eene door den heer G. J. Mulder ingezonden bijdrage over scheikundige werkingen van gering vermogen. De heer Vrolik heeft vervolgens eene bijdrage geleverd, zijnde de uitslag van onderzoekingen door hem ingesteld over den vorm des schedels bij de inboorlingen van het eiland Nieuw Guinea. Spreker lichtte zijne bijdrage toe door het laten rondgaan van schedels van Papoes, Alfoerezen, een Benkoelees en anderen, en wees op de merkwaardige verscheidenheid in die schedels merkbaar. De heer van Hasselt bood eene bijdrage aan over den Slangenbeker van Ceylon, welken hij in het voorjaar aan de Academie heeft vertoond. Zij zal in de verslagen en mededeelingen worden opgenomen. De heer Staring bood een werk voor de bibliotheek der Academie aan, en deed eene bijdrage over gedeelten van versteende dieren, in de krijtformatie bij Maastricht gevonden, en in de verzameling van fossilien in het museum van Teyler's Genootschap te Haarlem aanwezig. Deze bijdrage zal in de verslagen en mededeelingen worden opgenomen. De heer van Breda voerde kortelijk hierover het woord. De heer Lobatto bood eene Fransche vertaling aan, getiteld: „Mémoire sur les méthodes d'approximation pour le calcul des rentes viagères." Zij werd in handen gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren Stamkart en van Rees. Daarna is de vergadering gescheiden.

Breda 1 *december.* — Naar men verneemt is de kapitein de Bruyn, paardenarts der 1ste klasse, in rang overgeplaatst van het 3de reg. dragonders te 's Gravenhage bij het 4de reg. van dat wapen te Zutphen.

Oosterhout 30 *november.* — Gedurende de maand november bedroeg de doorvoer van vee door deze stad naar België 1398 stuks, makende sedert primo januarij dezes jaars een totaal van 6746. De handel in kalfkoeien en kalfvaarzen was gedurende gemeld tijdvak, ook op de Belgische markten, bijzonder levendig en de prijzen rijzende. Het vette vee is bijna opgeruimd en wordt door Belgische kooplieden tegen hooge prijzen zeer gezocht.

Harderwijk 1 *december.* — De vrijwillige overgang der militairen van het leger hier te lande bij dat in Oost-Indië neemt zeer toe, zijnde weder een aantal korporaals en soldaten van verschillende infanterie-korpsen bij laatstgemeld leger overgeplaatst. Aan de korporaals is *f* 125 en aan de soldaten *f* 120 gratificatie toegekend.

Zutphen 30 *november.* — Behalve de reeds gemelde reden waarom de leden der Kamer van koophandel en fabrieken alhier hun mandaat hebben nedergelegd, kan nog als zeker worden gemeld dat een brief van den heer Burgemeester aan genoemde Kamer die aftreding heeft veroorzaakt.

Zwolle 30 *november.* — De Twentsche Courant spreekt het door de Enschedesche Courant gegeven berigt tegen, dat door de opheffing van het klooster St. Agatha in Noordbrabant onderscheidene broeders uit dat klooster naar dat te Zenderen zullen overkomen, en dat het klooster daar vergroot wordt. Hieromtrent deelt genoemde Courant nu mede dat niet het klooster, maar alleen de kapel, die voor de gemeente Zenderen te klein werd, vergroot wordt; dat er geen de minste waarheid aan is, dat de broeders uit St. Agatha derwaarts overkomen, en dat, volgens gemeld berigt, het klooster te St. Agatha niet uit de orde der broeders, maar uit de orde der kruis- of predikheeren bestaat.

Vollenhoven 29 *november.* — Hoewel de haringvangst aan sommige onzer visschers deze week iets meer leverde dan te voren, is de opbrengst nog zoo gering, dat men, met het oog op den naderenden winter en in het belang vooral van visschers en venters, hoopt, dat de vangst weldra merkelijk meer worde.

Hardenberg 28 *november.* — De heele en halve burgers, wie door eene vroeger bestaan hebbende maar later ontbonden commissie der markezaken gronden waren toebedeeld, zijn door het stedelijk bestuur opgeroepen, om te constateren, of zij hunne oude nommers willen behouden, dan volgens de nu afgeloopen opmeting met nieuwe nommers willen bedeeld worden, wanneer in de volgende week tot eene algebeele en finale toebedeeling aan alle daarbij geïnteresseerde heele en halve burgers zal worden overgegaan.

Kunstnieuws.

ROTTERDAMSCHE SCHOUWBURG.

Hoogduitsche Opera.

De opvoering van Beethoven's *Fidelio*, — dat roerende tafereel der huwelijkstrouw, die in haren verheven eenvoud onvergelijkelijke toonschepping, — bereids tegen jl. woensdag aangekondigd, doch toen wegens ongesteldheid vervangen — werd met gespannen verwachting te gemoet gezien. De dikwerf herhaalde opvoering in het vorige saizoen en de toen zoo ondubbelzinnig verworven bijval van het publiek droegen hiertoe niet weinig bij, en lagen daarin al gevaarlijke antecedenten, 't is dan ook des te vereerender en aangenamer de getuigenis te kunnen afleggen dat ook thans een even diepe indruk verkregen, een even besliste triomf behaald is.

Dat zulk een gelukkige uitslag eene bepaalde onmogelijkheid ware zonder een ensemble van uitstekende en geoefende kunstenaars, en dat eene eerste voorwaarde daarvan moest zijn het bezit van eene artiste, in staat om de zooveel dramatische en muzikale begaafdheden eischende hoofdfiguur van het drama met getrouwheid, kracht en kleur, in al hare afwisselende phasen en situatien te doen uitkomen, behoeft geen betoog. De triomf, die ll. zaturdag behaald is, mogt dan ook in de eerste plaats eene schitterende zege genoemd worden voor mej. Günther, die als Fidelio — Leonore nu eerst regt de gelegenheid vond om hare krachten als dramatische zangeres ten volle te ontwikkelen en ze dan ook nu zoo glansrijk deed uitkomen dat daarover slechts ééne stem is en al hare vroegere ver-

ALLAN & Co.,
Westnieuwland,
Nieuwe Collectie BRODERIES CONFECTIONNÉES, COIFFURES, CHATELAINES, FOULARDS CACHENEZ, HANDSCHOENEN, PELTERIJEN en VOETZAKKEN.

Bahlmann & Co.,
HOOGSTRAAT en STEIGER,
MANUFACTUREN en NOUVEAUTÉS.

BOEKHANDEL
VAN
P. M. BAZENDIJK,
Leuvehaven, wijk 3, n°. 56.
Groot Assortiment
KINDERWERKJES en PRACHTUITGAVEN.

G. W. VAN BELLE,
Haagscheveer,
heeft voorhanden een fraai Assortiment der Nieuwste KINDERWERKJES,
benevens eene schoone Collectie
STEREOSCOOPPLATEN.

E. DE BONT,
Boekhandel, Drukkerij en Binderij,
Steiger, 8—8, over de Koornbeurs.
Eene uitmuntende Collectie
Hollandsche en Fransche KINDERWERKJES.

HOLLANDSCHE
PARAPLUIE-FABRIEK,
Hoogstraat, Hoek Hoofdsteeg,
Groot Assortiment
DAMES- en KINDERPARAPLUIEN.
G. J. DAKE.

W. H. J. DICKE,
Confiturier,
VISCHSTEEG.
SURPRISES, BORSTPLATEN, ARTIKELEN in SUIKER en CHOCOLADE, Warme Gevulde BOTERLETTERS.

P. A. L. VAN HEES,
CONFISEUR-RESTAURATEUR,
Noordblaak.

H. T. Hendriksen,
Boekhandelaar, Hoogstraat, 7—58, heeft de eer te berigten, dat zijn Winkel ruim voorzien is van **alle Artikelen** zijn Vak betreffende, zich minzaam aanbevelende.

P. C. HOOG,
Hoofdsteeg, 11,—101.
Groot Magazijn van PRACHTWERKEN, GRAVURES, PHOTOGRAPHIËN, ALBUMS, KINDERWERKJES, JAARBOEKJES 1862 enz. enz.

WINKELS EN MAGAZIJNEN
TE ROTTERDAM,
welke voor een Bezoek worden aanbevolen
bij gelegenheid van het
St. NICOLAAS-FEEST.

Kon. Ned. Fabriek te Voorschoten. — Algem. Nat. Tentoonst. 1861, Goud. en Zilv. Medaille.
J. M. VAN KEMPEN,
Speciale Expositie van GOUDEN en ZILVEREN VOORWERPEN, geschikt tot **Geschenken** voor de aanstaande Feesten.
Rotterdam, Hoofdsteeg, 11—124.

H. W. VAN LOON.
Fabriek en Magazijn
van Gouden en Zilveren Werken.
Algem. Nat. Tentoonst. 1861, Medaille.
St. NICOLAAS GESCHENKEN, BRACELETTEN, BROCHES, CHARIVARIS met STEREOSCOOP enz.

K. LOOS,
Weste-Wagenstraat, 5—702.
Diverse KINDERWERKJES, WERKEN VAN NUT en SMAAK, JAARBOEKJES enz.

P. C. Neurdenburg,
Boeren-Vischmarkt.
PRENTENBOEKEN en PRENTEN.

L. J. NOOIJEN,
Hoogstraat, over de Goudsche Wagenstraat,
No. 47, Rotterdam,
FABRIEKANT in LAKWERKEN.
heeft gereed:
St. NICOLAAS GESCHENKEN.

OLDENZEEL,
Steiger, wijk 7, n°. 139.
Groot Assortement PRACHTWERKEN, Hollandsche en Fransche KINDERWERKJES.

B. M. SPANJERSBERG,
Hoek van den Opport, bij de Groote Kerk.
Ruime Voorraad PRENTENBOEKEN, VERWDOOZEN, PASSERDOOZEN, SCHRIJFMAPPEN en verder alle Soorten van SCHRIJF-, KANTOOR- en SCHOOLBEHOEFTEN.

MAROQUINERIEN.
H. J. REGEER,
Hoogstraat, wijk 8, n°. 25,
is ruim voorzien van een schoon Assortiment LEDER-ARTIKELEN, geschikt voor *St. Nicolaas Geschenken.*

D. ROMAIN,
HOF-JUWELIER.
St. NICOLAAS GESCHENKEN.
BRACELETTEN, BROCHES, CHATELAINES, HOROLOGIEN, enz.

W. L. STOELLER,
Hoogstraat, wijk 7, 73,
Exquise Sortering CADEAUX van NUT en SMAAK, PRACHTUITGAVEN, KERKBOEKEN, JAARBOEKJES en KINDERWERKJES.

BOEKHANDEL en KANTOORBOEKBINDERIJ
van
D. J. P. STORM LOTZ,
Opport, 6—245.
Ruim Assortiment van CADEAUX, voor St. Nicolaas, Kersfeest en Nieuwe Jaar.

S. H. TASSEMEIJER,
Banketbakker,
Hang, 4—8,
is voorzien van alle Soorten van Fijne BORSTPLATEN, Nieuwe SURPRISES, SUIKER- en CHOCOLADE-ARTIKELEN en Warme BOTERLETTERS.

GLAS-, PORSELEIN EN AARDEWERK.
H. R. TEUBNER,
Hoogstraat, wijk 5, n°. 338,
is ruim voorzien van alle dat Vak betreffende ARTIKELEN, waaronder een ruim Assortiment KINDER-ARTIKELEN, geschikt voor St. Nicolaas Geschenken.

GESCHENKEN.
Bij de Ondergeteekenden zijn steeds voorhanden KERKBOEKEN in alle Formaten, zoowel voor Kinderen als voor Meerbejaarden (grooten druk).
Wed. Tuinzing & Zoon,
Boekhandelaren en Depôthouders van het Nederlandsch Bijbelgenootschap.
Goudsche Wagenstraat.

Bij C. ULRICH,
Banket- en Broodbakker,
Leuvehaven,
zijn te bekomen Versche Gevulde BOTERLETTERS, BORSTPLATEN, St. NICOLAAS, SUIKER- en CHOCOLAAD-ARTIKELEN, Versche SAUSIJSBROODJES, KRUIDKOEKEN enz.

De R. K. BOEKHANDEL van
N. J. VERHOEFF,
HOUTTUIN.
Fraaije Collectie BOEKWERKEN, KINDERWERKJES, ARTIKELEN in ZILVER, ALBAST, IVOOR, MARMER, PLASTIEK enz.

UITVERKOOP.
Finale Uitverkoop van KINDERWERKJES, MAROQUINERIEN, ATLASSEN en diverse andere ARTIKELEN, beneden Inkoopsprijs, bij
Gebr.s VOORN BOERS,
Leuvehaven, 3—15.

W. WENK,
BOEKVERKOOPER, aan de Noordblaak, heeft voorhanden de Nieuwste en meest geschikte KINDERWERKJES, JAARBOEKJES en WERKEN van Smaak.

WITTEROOS & ZOON,
in GALANTERIEN, BIJOUTERIEN, KRAMERIJEN, VERLAKTWERK, Fijne KINDERSPEELGOEDEREN etc., Steiger, op den Hoek der Wijnboomsteeg, nabij de Korenbeurs, wijk 9, n°. 5.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

De Notaris Mr. *CAROLUS ANTONIUS VAN KERCKHOFF*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijnen Principaal, die daartoe is geauthoriseerd bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, is van meening op Woensdag den 11 December 1861, des namiddags ten vijf ure, in het Notarishuis te Rotterdam, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

Een hecht en sterk
HUIS,
ingerigt tot ***Winkelhuis*** en zes BOVENWONINGEN, en **ERVE**, te Rotterdam, aan de zuidzijde van de Zijl, tusschen de Keizerstraat en het Hang, wijk C/2, ns. 251/389, Kadaster sectie O, n.° 447.

Grondbelasting *ƒ* 51.11. Verhuurd (volgens specificatie op het Aanplakbillet) in zeven Perceelen, voor *ƒ* 577.80 's jaars.

Te *aanvaarden* 1 Februarij 1862 en te *bezigtigen* twee dagen vóór en op den dag der Veiling. Nadere informatien te bekomen ten Kantore van den voornoemden Notaris *VAN KERCKHOFF*, te Rotterdam, aan de Leuvehaven, wijk 3, n.° 282.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

De Notarissen *PAATS en NIERSTRASZ*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principale, zijn voornemens om op Woensdag den 11 December 1861, des namiddags ten 5 ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

Ns. 1 tot 8. Diverse **OPSTALLEN**, waaronder KLEEDERBLEEKERSWONING en WASCHHUIS, met daarin gemetselde Koperen **Waterketel, Pomp** enz., Twee **KOETSHUIZEN**, met STALLING en **ERVE**, aan de zuidzijde van de Kruiskade te Rotterdam, met achter gelegen **OPEN GROND,** thans BLEEKVELD. Het te Veilene is gesplitst in 8 Percelen en uitmuntend geschikt om als **Bouwgrond** te dienen voor **Acht ruime Woonhuizen,** waarachter **Tuinen** kunnen worden aangelegd.

De Percelen zijn op het Terrein afgebakend en zullen worden aangeduid op eene Teekening, die acht dagen vóór de Veiling verkrijgbaar zal worden gesteld.

Nog zal ten tijde en plaatse als boven door genoemde Notarissen worden Geveild en Verkocht:

Een hecht en sterk **HUIS,** met BOVENWONINGEN en **ERVE,** aan de oostzijde van de Lange Lijnstraat te Rotterdam, wijk 10, n.° 420, Kadaster sectie L, n.° 986.

Grondbelasting over 1861 *ƒ* 22.14.

Verhuurd in verschillende gedeelten tegen *ƒ* 5.75 per week, is *ƒ* 299 in het jaar. Te aanvaarden 1 Januarij 1862.

De te veilen Percelen kunnen worden bezigtigd twee dagen vóór en op den dag der Veiling, op de gewone uren, en zijn inmiddels nadere inlichtingen te verkrijgen ten Kantore van genoemde Notarissen.

Publieke Verkooping,

in de **Bank van Leening** te ***Maassluis,*** op Donderdag den 12 December 1861, van **alle PANDEN,** welke in de maanden Julij, Augustus en **September 1860** zijn ingebragt. Degenen, welke de Verkooping hunner Panden willen voorkomen, zullen daarvan den Intrest moeten voldoen vóór of uiterlijk op den 5 December.

J. L. LOS, Notaris, gevestigd te Klaaswaal, zal op Vrijdag den 6 December 1861, 's morgens ten 10 ure, in het gewone Locaal te Poortugaal, Verkoopen: **Eene Partij**
Wilgen Hakhout en Rietgewas,
staande onder de Heerlijkheid *Albrandswaard.*
Informatien te bekomen bij den Rentmeester der voormelde Heerlijkheid en ten Kantore van genoemden Notaris.

KUNSTKRONIJK,
onder Redactie van
GERARD KELLER,
Commissarissen de H. H.
J. BOSBOOM, P. J. LANDRY EN T. VAN WESTRHEENE Wz.

Medewerkers: Mevrouw A. L. G. BOSBOOM-TOUSSAINT, Mevrouw ELISE VAN CALCAR SCHIOTLING en de Heeren S. J. VAN DEN BERGH, H. BINGER, A. J. DE BULL, Dr. L. R. BEYNEN, H. BROESE, E. M. CALISCH, Dr. J. I. DOEDES, D. DORBECK, P. A. DE GÉNESTET, Mr. J. VAN GIGCH, Prof. B. TER HAAR, Dr. J. P. HEYE, W. J. HOFDIJK, A. ISING, Dr. R. BENNINK JANSSONIUS, J. J. L. TEN KATE, A. VAN LEE, Mr. J. VAN LENNEP, C. M. MENSING, J. J. F. NOORDZIEK, Dr. J. J. VAN OOSTERZEE, Prof. C. W. OPZOOMER, RICHARD, J. B. RIETSTAP, M. P. ROSMADE, H. J. SCHIMMEL, J. R. SMALT, J. A. ALBERDINGK THIJM, D. VEEGENS, Prof. J. VAN VLOTEN, Mr. C. VOSMAER, T. VAN WESTRHEENE WZ., C. G. WITHUYS, W. J. VAN ZEGGELEN en ANDEREN.

Voor de Verloting 1861 is aangekocht
uit het met lof bekende Magazijn van *P. van Santen*, te Amsterdam:

N.° 1. **Een Milieu de Table met Ananas Vaas,** allerrijkst gemonteerd met Zilver, ter waarde van Vijfhonderd Vijftig Gulden.
„ 2. **Een Wijn-Karaf,** Kristal, met den meesten smaak en rijk gemonteerd met Zilver, op Zilveren Plateau, ter waarde van Vierhonderd Vijftig Gulden.
„ 3. **Een Bloemdrager,** met Zilver en Kristal, even rijk en keurig gemonteerd, ter waarde van Tweehonderd Vijf en Dertig Gulden.

De navolgende SCHILDERIJEN:

„ 4. *J. M. Schmidt Crans*, voor den Kerker.
„ 5. *B. J. van Hove*, een Stadsgezigt binnen Leiden.
„ 6. *J. J. Spohler*, een Wintergezigt.
„ 7. *J. van Ravenswaay*, een Stal met Schapen.
„ 8. *Anna Immerzeel*, Verpoozing van het Leven.
„ 9. *J. J. Spohler*, een grooter Wintergezigt.
„ 10. *B. J. van Hove*, een Stadsgezigt.
„ 11. *H. W. Last*, in eene Boerenwoning.

TEEKENINGEN:

„ 12. Een Winterlandschap, door *J. F. Hoppenbrouwers.*
„ 13. Een Zomerlandschap, door *J. J. van der Maaten.*
„ 14. Een Stadsgezigt, door *P. G. Vertin.*
„ 15. Een Gezigt op de Fransche Kust, door *C. L. W. Dreibholtz.*

Uit het Etablissement van *W. IJzerdraad*, te 's Hage:

„ 16—27. *J. Bosboom*, in het Kerkgebouw, Kleurendruk. (Twaalf Stuks.)

Van den Uitgever *C. van der Post Jr.*, te Utrecht:

„ 28—39. **Noord- en Zuid-Nederlandsche Poëzy,** van Vrouwe *Courtmans-Berchmans*, de Heeren *J. C. Altorffer, Jan van Beers, S. J. van den Bergh, J. M. Dautzenberg, Didymus, C. J. Hansen, W. J. Hofdijk, J. J. L. ten Kate,* Dr. *J. Nolet de Brauwere van Steeland, C. Verhulst, Th. J. Werndly, W. J. van Zeggelen.* (Twaalf Stuks.)
„ 40—55. **Een Zestiental prachtige Voorwerpen** van *L. J. van Nooijen*, Fabriekant in Japansche en Geïncrusteerde Lakwerken te Rotterdam, op de onlangs gehouden Algemeene Nationale Tentoonstelling van de Nederlandsche Maatschappij ter Bevordering van Nijverheid met de Gouden en Zilveren Medaille bekroond. — Onder deze Voorwerpen vindt men Gezigten bij Zon- en Maneschijn, Bloemen enz., meestal te Haarlem ter expositie geweest.

Als BUITENGEWONE ALGEMEENE PRIJS voor die Loten, waarop geene Prijzen getrokken zijn, ontvangen de Deelnemers een Boekwerk. — Mevrouw *Bosboom-Toussaint* heeft de taak op zich genomen om, in verband met dat doel, eene Historische Novelle voor de Kunstkronijk te schrijven.

De Prijs voor vier en twintig vellen Druks met vier en twintig Platen en het Lot in de Verloting is *Tien Gulden.*

Leiden, 1861. **A. W. SYTHOFF,** *Uitgever.*

PIANO'S.

De Ondergeteekende heeft weder ontvangen: gewone fraaije PIANINO'S van de meest gerenommeerde Fabrieken, waarvan verscheidene met de Medaille bekroond zijn en tot de billijkste prijzen gekocht worden, en ook in Huur verkrijgbaar. SERAPHINE en andere ORGELS, zeer geschikt voor Scheepsgebruik. Neemt ook bespeelde PIANO'S in ruil over. Is verder ruim gesorteerd in SPEELDOOZEN, waaronder met Trommel- en Klokkenspel en Ouvertures, en alle andere MUZIEKINSTRUMENTEN en UURWERKEN, waaronder met Speelwerk, BANDONIONS met 130 Toonen en buitengewone groote en fraaije HARMONICA'S, KINDER-SPEELDOOSJES, uitnemend geschikt tot **St. Nicolaas Geschenk,** een en ander tegen verminderde prijzen, en worden alle bovengemelde Artikelen door hem Gerepareerd en Gestemd, waarmede hij zich minzaam aanbeveelt. Adres, Hoogstraat, het 4de Huis van de Stadhuissteeg.

F. WEINREICH.

Rotterdamsche Schouwburg.

Directie: ***J. Ed. de Vries.***
DINGSDAG 3 DECEMBER 1861:
HET PARELSNOER,
of **Knecht, Dienaar en Heer,**
Drama in 3 Afdeelingen, door den Schrijver van *Laurierboom en Bedelstaf.* — Gevolgd door
DE MOLENAARS,
komiek Ballet-Pantomime in één Bedrijf, van ... gemonteerd door den Balletmeester *Clair-B...*
Aanvang ten 7 ure precies.

WOENSDAG 4 DECEMBER 1861:
Tweede Voorstelling van
BEETHOVEN'S
FIDELIO,
groote Opera in twee Bedrijven (drie Afdeelingen).
Aanvang ten 7½ ure precies.

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.
Van Rott. naar Amsterdam: 7.25, 11.40, 3.35, ...
„ „ alleen n. 's Hage: 9.45, 5.30, ...
„ Amst. naar Rotterdam: 8.30, 11.25, 4.30, ...
„ 's Hage „ „ 8.30, 10.41, 1.30, 4.13, 6.45, ...
Aankomst te Rotterd.: 9.15, 11.30, 2.15, 5, 7.30, 8.45, ...
Vertrek van: **Rijn-Spoorweg.**
Rott.: 6.55, 9.50, 12.25 (expr.tr.), 2.10 (werkd.), 5.55, ...
Amst.: 7.25, 10.25, 12.30 (expr.tr.), 4.30 (werkd.), 6.3...
Arnh.: 6.30, 9.37, 11.55 (expr. tr.), 1, 5.55.
Utr. n. Rott.: 6.10, 8.40, 11.40, 1.15 (exp.tr), 5.35 (werkd.) ...
Goud. n. Rott.: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53 (exp.tr), 6.27 (wkd.) ...
Aank. te Rott: 8.15, 9.55, 1.15, 2.15 (exp.tr.), 7.05 (wkd.) ...
Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.
Van Rotterdam: 10.15 's morg. en 3 's nam.
„ Breda: 6.45 's morg., 12.35 's midd. en 5.25 's ...
de laatste alleen tot Antwerpen en ...
„ Antwerpen: 7.50 's morg. en 12.20, 5.35 ...
de laatste alleen tot Breda en ...

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

door deze creatie werden in de schaduw gesteld. ... gaf hare opvatting, die van het begin tot het ... schoon harmonisch geheel vormde, evenzeer ... een diep en warm gevoelsleven en van eene ... muzikale organisatie als van rijp nadenken en ... studie; en wat de waarheid en aantrekkelijkheid ... stelling in 't bijzonder verhoogde was het fijne, ... uwelijke, dat, onder de vermomming steeds door-... alle effectbejag en overdrijving vermijdende, ... de dramatische kleur en kracht van dictie niets ... deed, maar ook daaraan alle regt liet wedervaren. ... als actrice volkomen in het karakter harer rol ... ongen, en ontwikkelde zij vooral een meesterlijk ... spel, ook als zangeres was zij bij uitnemendheid ... Om onzen lof krachtig te bezegelen en de verrig-... mej. Günther ten deze naar waarde in 't licht te ... den wij schier elke scène dienen te analyseren, iets ... ongetwijfeld, als menige harer mede-uitvoerders, zou ... maar wat ons bestek ons niet veroorlooft. Voor 't ... zij 't dus voldoende als hare glanspunten te ... het Trio met Marcelline en Rocco en de voor- ... en krachtig gezongen groote aria in het eerste ... die dan ook door eene algemeene terugroeping ... werd; terwijl zij door haar treffend en gevoelvol ... menigmaal, maar inzonderheid tegenover de voor ... ken vrijgelaten gevangenen, menige harer hoor- ... tranen wist te roeren. Even meesterlijk ontwik-... zich haar talent in het tweede bedrijf, in de ... scene met Rocco en Florestan, en vooral in het ... volgend quartet, het culminatiepunt van het stuk, ... zich tusschen Pizarro en haren echtgenoot inwerpt ... het pistool in de hand den moordenaar doet wijken; ... aangrijpend tooneel het duet door haar en den ... Grimminger, die uitmuntend bij stem was, met zoo- ... en uitdrukking werd voorgedragen, dat het ... andermaal in vervoering gebragt werd en beiden ... verdiende eer der terugroeping schonk.

... mej. Geisthardt in de rol van Marcelline zeer goed ... zou en hare medewerking aan de uitvoering eene ... opluistering zou verleenen, mogt met grond ... worden van een talent dat ons reeds na de be- ... korte kennismaking zooveel genot verschafte ... naar wij met onverdeeld genoegen vernemen, ... aan het gezelschap verbonden is. De bevallige ... harer aria in de 2de scene vooral vond ruimen

... zelfde reden, waarom wij gemeend hebben ons ... te kunnen achten van eene analyse van Beet- ... genoeg bekend en gewaardeerd meesterstuk, in ... lief — dat het Rotterdamsch publiek er reeds lang ... vertrouwd is en ook thans door zijne ongemeen ... opkomst bewees het eens te zijn met de stelling, ... goede opera geenszins behoeft gepaard te gaan ... vergeschiedenissen, balletten of divertissementen — ... wij ons ook van eene uitvoerige afzonderlijke ... tie der verrigtingen van de heeren Grimminger ... stan en Dalle Aste als Rocco. Dat zij ons, als altijd, ... deze opera niet alleen de zangpartijen, maar tevens ... onen op doordachte en uitstekende wijze weten weêr ... en het publiek in verrukking te brengen, 't is ... ondervinding bekend en wij kunnen dus volstaan ... der eenige reserve de hoogschatting te constateren ... zich nu als vroeger verwierven.

... heer Duschnitz, die Don Pizarro voorstelde, heeft ... vooral als zanger uitstekend gekweten en de hoogst ... lijke zangpartij zoo krachtig doen uitkomen, dat hij ... de uitmuntende voordragt zijner aria in het eerste ... werd teruggeroepen, en vooral door de kracht en ... heid van zijn geluid aan het daarop volgend duet ... cco en aan de verdere ensemble stukken een groot ... zette. Door iets minder snel spreken en duidelijker ... en in den dialoog, zal de heer Duschnitz onge- ... velen genoegen geven.

... rollen van den portier Jaquino en den minister ... werden door de heeren Arnurius en Abiger ver- ... vervuld. Iets meer gemoedelijkheid in de ... van laatstgenoemden zou het effect zijner kleine ... doen winnen.

... koren werkten over 't geheel zeer gelukkig, inzon- ... ook in de prachtige finale van het tweede bedrijf. ... enkele ongelukjes, o. a. van de hoorns, heeft ook het ... zich doorgaans uitmuntend gekweten; 't was vooral ... weder de C dur-ouverture (Leonore), die breede ... rijke schilderij, welke, vóór den aanvang van het ... bedrijf uitgevoerd, het publiek in verrukking bragt en den heer Skraup, als orchest-directeur, een opgewonden en herhaald applaus deed verwerven. De pauken zouden wij op sommige plekken, b. v. bij de aanvangsnoten van den marsch en in de introductie van Florestan's aria zuiverder gestemd en iets discreter behandeld wenschen.

Dat, even als vroeger, de canon in de eerste acte gebisseerd werd, dat de hoofdpersonen herhaaldelijk gedurende de voorstelling en ten slotte tot tweemalen ten tooneele werden teruggeroepen, behoeft naauwelijks gezegd te worden.

Ons oordeel zamenvattende, mogen wij alzoo de directie geluk wenschen met den zeer gunstigen uitslag dezer opvoering en tevens de hoop en verwachting uitspreken dat de *Fidelio* nog dikwerf op het repertoire onzer opera zal mogen voorkomen.

Ingezonden Stukken.

Het Duitsche Opera-Repertoire.

Zachtjes aan! langzaam doet geen beenen breken!!

Een oud echt volbloed Hollandsch spreekwoord, hetwelk heden ten dage nog maar altijd in toepassing gebragt wordt, en in den persoon of de personen (want zulks is nog een punt in quaestie) die onze opera besturen nog stellige vereerders schijnt te vinden. Ten vorigen jare heeft men van den grooten en gullen toeloop van het publiek gebruik gemaakt om het geheele saizoen met 16 opera's te volstaan, allezeer een repertoire waaraan de zangers zich wel niet dood gewerkt zullen hebben. In het nieuwe saizoen schijnt men de langzaamheid nog te willen verdubbelen, en in plaats van gemiddeld twee nieuwe opera's per maand, een nieuw werk per maand op te voeren. Immers zijn er nu drie maanden van het tooneeljaar verstreken, terwijl er, bij eenige herhalingen van het vorige repertoire, nog slechts drie nieuwe opera's zijn bijgekomen, t. w. Il Trovatore, Hans Heiling en der Wildschütz. Dit komt niet overeen met hetgeen vroeger geschreven is over den rijkdom van het repertoire, hetwelk Duitsche zangers kunnen opvoeren, namelijk, wanneer men de beste Fransche en Italiaansche werken met het Duitsche repertoire vereenigt. Dit getal naar de 60 loopende, behoeft wel niet binnen een paar tooneeljaren achtereen afgespeeld te worden, doch 26 opera's minstens (herhalingen medegerekend) zoude men met de krachten, welke hier ter beschikking staan, in elk saizoen kunnen opvoeren.

Hoe dit zij, er heerscht onder de aandeelhouders zoowel als bij andere opera-bezoekers groote ontevredenheid over de langzaamheid, waarmede gewerkt wordt. De heeren aandeelhouders hebben echter veel bedorven op de met overhaasting gehoudene vergadering van 1 Mei 1860, waarbij onbeperkte volmagt gegeven is aan een committé, zonder eenigermate de verhoudingen te bepalen, waarin genoemd committé tot den tooneel-directeur en deszelfs personeel zoude staan.

Nu is de vraag: wie bestuurt de opera? Doet dit de heer de Vries, of wel het committé, of wel, naar men met eenige zekerheid vermoedt, een dilettant lid van het committé? Het eerste geval, t. w. de opera onder bestuur van den heer de Vries, zoude volkomen zijn, zoo als het behoort; het tweede geval, eene veelhoofdige Regering van het committé kan niet anders dan tot regeringloosheid leiden, ten minste wanneer het committé zich te veel in directen zin met tooneelzaken bemoeit; het derde geval, een dillettant fungerend als opera-directeur is ten eenen male onbestaanbaar met eene goede orde van zaken. Terwijl nu dit punt in quaestie is, heerscht er een geenszins ongegrond vermoeden, dat eenige leden van het operagezelschap van deze omstandigheden gebruik maken om eenigermate een dolce far niente te genieten en te trachten hunne tamelijk hooge tractementen zoo gemakkelijk mogelijk te verdienen. Ik wenschte ten minste wel eens te weten, aan welke vreeselijke vermoeijenissen de zangers en zangeressen van onze opera toch wel zijn blootgesteld, of welke verbazende evolutien de heer Skraup toch met zijn orchest moet verrigten, dat er zoo weinig, ja verbazend weinig wordt uitgevoerd. VERITAS.

Officieren-Societeit.

Mijnheer de Redacteur!

In de Nieuwe Rott. Ct. van 26 dezer leest men onder advertentie n°. 14265.

„Officieren-Societeit. Het Bestuur geeft kennis dat de „contributie voor het aanstaande jaar met *f* 3.— verhoogd „is. Het Bestuur, geteekend L. Th. van Houten, Secretaris."

Schrijver dezes, buitengewoon lid dier Societeit, en als zoodanig tot niets geregtigd zijnde, wat het Bestuur of beheer dier Societeit betreft, wenschte gaarne te worden ingelicht, aan wie deze kennisgeving gerigt is. — Hij bewondert den martialen stijl der advertentie, en ziet met genoegen dat de steller daarvan alle vereischten van een goed officier, en voornamelijk die van commanderen, in de ruimste mate bezit, daar het aan iemand, die zoo kort en krachtig kan zeggen betaal *f* 3.— meer, ook in oorlogstijd niet moeijelijk zal vallen om te *commanderen:* „Neem die batterij!" — Maar hoe kort en schoon de kennisgeving nu ook zijn moge, schijnt het aan schrijver dezes toe, dat, wanneer dezelve aan de buitengewone leden gerigt is, dit daarin had moeten worden opgenomen, daar het, *minst* genomen, *niet* beleefd en *niet* regtvaardig is om iemand met eene hoogere contributie te belasten, zonder hem daarin te kennen en zonder hem de minste reden op te geven, waarom het eenmaal, bij zijne lidwording, aangegane contract, willekeurig van ééne zijde wordt verbroken. — Heeft de Societeit, door overdreven opgevoerde uitgaven, geldgebrek — dan moeten òf de uitgaven verminderd worden, òf zoude het niet meer dan billijk zijn dat, op eene algemeene vergadering van gewone en buitengewone leden, middelen beraamd wierden om dit te kort te dekken. — Is het geld noodig om meerdere muziekale uitvoeringen daar te stellen, dan nog is eene *algemeene* vergadering, als de bovengenoemde, noodzakelijk, daar het overbekend is dat een groot gedeelte der leden de Societeit bij voorkeur bezoekt op de avonden wanneer geene muziekale uitvoering plaats heeft, ten einde ongestoord de frissche lucht en het waarlijk schoone uitzigt te kunnen genieten. — En eindelijk is eene verhooging van contributie, op de wijze zoo als nu geschiedt, niet in het belang der Societeit zelve, daar, wanneer het blijkt dat de buitengewone leden geheel van de willekeur van een paar officieren afhangen, terwijl hun getal dat van laatstgenoemde met, minst genomen, zeshonderd overtreft, zij ook wel eens besluiten konden van in massa hun lidmaatschap op te zeggen en eene andere vereeniging te vormen, waar, onder zuiniger beheer, muzikale uitvoeringen zouden kunnen plaats hebben, op de wijze zoo als dit thans bij den heer Doon geschiedt, en waar ieder lid eene stem konde hebben en voor zijn regt zoude kunnen spreken.

Mogten zich onder de *buitengewone* leden enkelen bevinden die tijd en lust hadden om, tot bereiking van dit doel, op de eene of andere plaats eene vergadering van *buitengewone* leden te beleggen, dan heeft schrijver dezes de overtuiging, dat genoegzame medewerking zoude gevonden worden, om eene dusdanige vereeniging daar te stellen.

Door aan het vorenstaande een plaatsje in uw geacht blad te geven, zult UEd. verpligten

EEN UWER GEABONNEERDEN.

29 *Nov.* 1861.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 2 December.

OVERLEDEN: G. Wuysman, vrouw van P. Wendt, 44 j. — C. G. van Schaik, wed. J. van Leeuwen, 66 j. — J. Wildenburg, jm., 29 j. — P. van Leeuwen, wed. G. L. Zwartendijk, 74 j. — H. H. van Rugge, z., 2 j. — L. de Bruin, wedr. van J. Pelleman, 63 j. — T. Rozekrans, wed. J. Hartman, 85 j. — J. van Das, vrouw van J. G. G. Hartmans, 38 j. — A. J. Mosman, z., 3 m. — S. van der Pol, z., 3 j. — H. H. Nickel, d., 2 m. — W. Gardner, jm., 36 j. — J. L. Arman, z., 1 j. — G. van Dam, z., 10 m. — C. C. Baljon, d., 15 j. — C. J. van der Horst, d., 10 d. — M. C. Helmich, d., 2 j. — T. G. Hasekamp, jd., 21 j. — M. Poppe, man van M. Vendevogel, 57 j. — C. A. Marchand, d., 7 m. — M. van Willigen, d, 1 j.

BEVALLEN: J. Hartmans, geb. van Das, levenl. z. — M. F. Quantmeijer, geb. Waterboers, z. — H. M. den Dunnen, geb. Dubbelman, d. — G. J. ten Westeneind, geb. Jansen, z. — A. Sevens, geb. Hotz, d. — M. E. Pons, geb. Wolters, z. — M. op den Kelder, geb. de Groot, z. — A. van Duyvenbode, geb. Lambay, z. — N. Loos, geb. Breetveld, z. — M. K. van Veen, geb. Blesgraaff, z. — M. E. van Galen, geb. Looymans, z. — M. C. de Jonge, geb. Kremers, d. — K. F. Burger, geb. Kroonwijk Louwer, d. — A. M. J. van der Linden, geb. Aarts, z. — L. C. Dollee, geb. Ridderhof, z. — A. Roos, geb. Binger, d. en z. — H. J. Tippens, geb. Zwart, d. — M. van den Oever, geb. Kars, d. — H. Eilers Koch, geb. Smith, z. — H. de Munnik, geb. Merkenzaat, z. — J. T. Mosheuvel, geb. Stam, d. — C. Bentsnijder, geb. van Stralen, d. — H. W. Snel, geb. Rauwerdinck, d. — S. de Wit, geb. Freuler, d. en z.

Beursberigten.

AMSTERDAM 2 December.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl., ..	Werk. Schuld 2½	pCt.	62 15/16	63⅛	63⅛
„	dito dito 3	„	75¾	75½	75½
„	dito dito 4	„	99	99 3/16	99 3/16
„	Amort. Synd. 3½	„	92		
„	Hand. Maats.		138¾	139	138¾
„	O.-I. Leening 4	„			
„	Holl.Spw.... 4	„	89		
„	Rijn dito.... 4½	„	105½		
„	M. van Weld. 4	„			
België, ..	Cert. *Rothsch.* 2½	„	54		
Frankrijk,	Certificaten.. 4½	„	88		
Spanje...	Buitenlands.. 2	„	41 7/16	41⅝	41 7/16
„	dito 3	„	51⅛	51¼	
„	Binnenlands. 3	„	47⅛	47¼	47¼
„	Amort.Schuld		16⅜	16¾	16 11/16
„	Bew. v. Coup.		5⅞		
Portugal,	Obligatien... 3	pCt.	45⅞		
„	dito 1856/59. 3	„	44¾	44⅞	44¾
„	dito Uitgest..		40½		
Rusland,	Ob. *Hope en C.* 5	„	101⅝	101⅞	101⅞
„	dito 1828/29.. 5	„	100⅞	101	101
„	Cert. 1831/33 5	„	80		
„	d.° 1840...... 4	„	74		
„	d.° *Stieglitz*.. 4	„			
„	d.° d.° Nieuwe 5	„			
„	d.° d.° 1855 N. 5	„	93⅛	93½	93⅛
„	d.° te Hamb. 5	„			
„	d.° v.Assign.. 6	„	54½		
„	Inschr. dito.. 6	„			
Polen,	Aand. 1835......	*f*			
„	Spw.-Oblig.. 4	pCt.	71		
Pruissen,	Oblig. 4½	„			
„	dito 1859..... 5	„	105⅝		
Oostenr.,	Ob. *Goll en C.* 5	„			
„	d.° dito 4	„			
„	d.° Met. Oude 5	„	45 5/16	45 7/16	45 5/16
„	d.° N. te Ams. 5	„	68 11/16	68⅞	
„	d.° Nat. Met.. 5	„	54 7/16	54⅛	54⅜
„	d.° Metalliek. 2½	„	23 11/16	23¾	23¾
„	W. Ad. fl 250 4	„	195½		
Brazilië,	1824, £ 100 5	„	99		
Equador,	£ 100...... 1	„			
Venez.,..	Obligatien... 3	„	20½	21	20½
„	Uitgestelde.. 1½	„	10¾	10 13/16	
Grenada,	Obligatien... 4½	„	15 7/16	15 9/16	
„	Uitgestelde.. 1	„	5 9/16	5⅝	
Mexico,..	Obligatien... 3	„	25⅝	25 13/16	25⅝
Illinois	 7	„	82	82½	82¼

Handelm. a cont., 4½ pc., 138⅝; Leening Holl. Spoorw., 4½ pc., 100⅜; Rijn Shares, 191½. Rusland, Cert. te Londen, 1859, 3 pc., 58 11/16, 58 13/16, 58 11/16: dito bij Hope en Co., 1860, 4½ pc., 89¾, 89 13/16,: dito Spoorw.-Actien, 5 pc., 191¼, 192½, 191¾; dito 4 pc., 175. Brazilie 1852, 1858 en 1860, 4½ pc., 89¼. Philad. bij Hope en Co., Lr. B, *f* 91. Grenada, 2 pc., 20½. Griekenland 1825, 5 pc., 5 11/16, 5¾, 5 11/16.

Beleening 3, Prolongatie 4, Disconto 3½ pc.

Holl.fondsen zeer vast, doch Aand.Handelm. tot verlaagde koersen afgegeven; in vreemde fondsen was de markt over het algemeen flaauw gestemd; alleen Aand. Russ. Spoorw.-goed prijshoudend.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63⅛. Spanje, 2 pc., 41 7/16; dito binnenl., 3 pc., 47 3/16 a ¼. Oostenr., Metall., 5 pc., 45 5/16 a ⅜; dito Nation. 5 pc., 54½.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 21.02½; dito Nation. *f* 29.10; Napelsche *f* —; div. Eng. per £ *f* 11.80; 3 pc. Eng. Russen *f* 11.80; Fransche *f* 55⅛; Belgische *f* 56; Pruiss. *f* 35; Spaansche Piasters *f* —; dito Coup. per fr. —; Hamburg Russen *f* 32¾; Russen in Z. R. *f* —; Pools. in fl. 27½; Pap. Roeb. —; Dollars *f* —.

Weerkundige Waarnemingen op 2 December 1861. — 8 uur v. m.

...MEN der ...ATIEN.	Barometer te Maastricht en verschil.	Wind. rigting.	Wind. kracht.	Temperatuur.	Toestand der Lucht.	Toestand der Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
...ool	+ 4. 8	Z.W.	—	0. 0	vriezend.	slecht water.
...en	+ 0. 3	W.N.W.	1	+ 2. 8	—	—
...	+ 1. 1	N.N.W.	1	+ 6. 5	—	—
...	+ 4. 1	N.N.W.	1	+ 2. 8	heijig.	—
...	+ 0. 1	W.Z.W.	1	+ 5. 4	—	—
...outh	769. 5	Z.Z.W.	2	+ 1. 6	—	—
...th	+ 3. 7	O.	—	+ 4. 4	mist.	gewoon.
...	+ 3. 0	Z.Z.O.	stijve bries.	+ 9. 4	bewolkt.	ruw.
...	— 1. 7	O.	5	+ 6. 4	schoon.	gewoon.
...	— 0. 5	O.	5	+ 3. 3	„	—
...	— 2. 9	O.Z.O.	5	+ 5. 6	„	slecht water.

Alzoo grootste verschil in Nederland H 1. 1 M; generaal idem Ha 7. 7 B.

Scheepstijdingen.

...wersh. *Aangek.* ...*Scotia*, Miskelly, Baltimore ...trok 2 n. Helvoet) *Vertrokken.* ...*Dordrecht* (st.), Londen ...teruggekomen en op ...reede geankerd, doch ...n 2den weder vertr.) ...NW. t. W.; 2 ZW.)

...voet *Aangek.* ...*Adm. Ver-Huell* (st), Havre ...*bird*, Nuttall, Jersey ...*stroom* (st.), Hamb. ...*ate*, Cars, Brouwersh. ...*lo*, Cremer, d.° ...*of Auckland* (st.), Londen ...*eri* (st.), Hartlepool ...*le* (st.), Goole ...*ant* (st.), Hamburg ...*ia*, Miskelly, Brouwershaven ...e Eng. bark *Egbert* ...an Goereestrand afge-...t en gisteren door ...*Kinderdijk* (st.) op de ...naehaven gesleept. *Vertrokken.* ...*oord* (st.), Londen ...nder de Goereehaven ...nkerd, doch den ...en weder naar zee ...stoomd) ...*ise* (st.), Grangem. ...*haven*, Schaap, Brouwershaven ...Z.W.—N.W.; 2 Z.)

...lie *Aangekomen* ...*o* (st.), Londen

2 *Batavier* (st.), Londen (1 W.N.W.; 2 Z.W.)

Maassluis (W. Z. W.) 2 dec. Niets gepasseerd.

Texel *Aangekomen* 29 nov. *Min. Thorbecke* (s), Hull 30 *Cornelia*, Nieboer, Lissab. *Jacob Sijnes*, Schuth, Bilbao *Wilhelmina*, Meijer, Shoreham *Mentor*, v. 't Veer, Lond. 1 dec. *Padre*, Campidonico, Odessa *Aurora* (st.), Londen *Jacobus Anthonie*, Mellema, Newcastle 2 *Ranger* (st.), Londen *Vertrokken.* 30 nov. *Lion* (st.), Londen (Z. W.—N. N. W.)

Vlie *Aangekomen* 28 nov. *Jan Hendrik*, Slager, Duinkerken n. Newc. (als bijlegger) *Vertrokken.* 29 *Craigievar*, Harry, Aberdeen

Harlingen *Aangek.* 1 dec. *Johanna*, Heeren, Havre (als bijlegg.)

Zierikzee *Aangek.* 29 nov. *Courier*, Meuldijk, Newcastle *Burger*, Bartelse, d.°

Vlissingen *Aangek.* 29 nov. *Orion*, Braamhorst, Triëst *Henry*, Wilson, New-York *August*, Wasck, d.° 1 dec. *Anna Colbjornsen*, Balchen, Odessa *Acastus*, Merfield, Scalanuova *Regina*, Putt, d.° *Margaret Evans*, Evans, Seville

—o—

Triëst *Aangekomen* 27 nov. *Annechiena*, Jonker, Amsterdam

Genua *Vertrokken* 26 nov. *Wilhelmina & Henr.*, de Boer, Cadix

Marseille *Aangek.* 30 nov. *Willem III* (st.), Amsterdam

Gibraltar *Aangekomen* 22 nov. *Annechina*, v. d. Wijk, Genua

Cadix *Vertrokken* 23 nov. *Wilhelmina Giezen*, Wagenaar, Hamburg

Rouaan *Vertrokken* 27 nov. *Catharina*, Thaden, St. Sebastiaan

Havre *Vertrokken* 29 nov. *Eendragt*, de Boer, Newcastle

Killybegs *Aangek.* 27 nov. *Crescendo*, Vos, Teelin

Liverpool *Aangek.* 28 nov. *Albatross* (s), Rott.

Falmouth *Aangek.* 29 nov. *Trimountain*, Field, Akyab *Equinox*, Williamson, d.° *Grijpskerk*, Zomerdijk, Maroïm *Perfecta*, Achutequi, Manzanilla

Plymouth *Vertr.* 28 nov. *Rotterdam* (st.), (v. Rott.) Triëst

Bij **Wight** *Aangek.* 2 dec. *Jan Daniel*, Zweede, Wijnkoopsbaai n. Amst. (alles wel a. b.)

Douvres *Vertrokken* 29 nov. *Filippus Cornelius*, Meeter, (v. Bordeaux) Lubeck

Sunderland *Aangek.* 29 nov. *Tyne*, Barnard, Dordrecht

Shields *Aangekomen* 29 nov. *Assiduous*, Nesbitt, Schiedam *Annie*, Hodge, Amst. *Godelevus*, Homveld, St. Valery *Sieuwert & Johan*, Net, Yarmouth

Leer *Vertrokken* 28 nov. *Hanna Wilhelmina*, de Boer, Amsterdam

Hamburg *Aangek.* 29 nov. *Vereeniging*, de Jongh, Kaap Haïti

Stettin *Aangekomen* 28 nov. *Marie Jeannette*, v. Slooten, Rotterdam

Pillau *Aangekomen* 28 nov. *Drie Gebroeders*, Kanning, Bergen

Gothenburg *Uitgekl.* 25 nov. *Eendragt*, Folders, Bremen

Lyngoer *Binneng.* 27 nov. *Rubbens* (st.), Koningsberg. n. Amst. (l. v. Fredrikshavn)

Fredericia *Vertr.* 26—27 nov. *Gesina Elsina*, Deen, Korsoer

Aarhuus *Vertrokken* 24 nov. *Froukje*, Faber, Londen

Kopenhagen *Aangek.* 1 dec. *Cycloop* (s), Amst. naar Stockholm

Elseneur *Gepass.* 25 nov. *Elisabeth Lollina*, Carst, Riga n. ......

Nyborg *Gepasseerd* 27 nov. *Friedenreich*, Pedersen, St. Petersb. n. Schiedam

Tonningen *Aangek.* 27 nov. *Jantina Roelfina*, Broekema, Stralsund n. Rotterdam

—o—

Amsterdam 1 dec. Het stoomschip *Medea*, van hier naar Gothenburg, is, volgens telegram van Fredrikshavn dd. 30 nov., aldaar binnengeloopen, hebbende wegens stormweder Gothenburg niet kunnen bereiken; alles wel a. b.

Nieuwe Diep 1 dec. Heden drijft veel talk langs het strand. Men vreest dat hier of daar weder een schip is verongelukt. Volgens berigt van Texel, zou daar in den afgeloopen nacht een schip in de Gronden gestrand zijn.

Oostmahorn 30 nov. Het schip *Anna Rebecca*, k. Berends, v. Koningsbergen, is als bijlegger alhier ter reede gekomen met zware slagzijde, verlies van verschansing en gebrek aan water.

Antwerpen 30 nov. Aangaande het Ned. schip *Jantina Roelfina*, kapit. Voordewind, den 30 aug. van Dantzig met rogge herwaarts vertrokken, heeft men sedert niets meer vernomen.

Emden 25 nov. Het Hannoversch schip *Nicolaus*, kapit. Dirks, van Odensee met gerst naar Rotterdam, is in den storm van 14/15 dezer op Doggersbank verongelukt, doch het volk gered.

Bremerhaven 29 nov. Het Nederl. kofschip *Ettina*, kapit. Willinga, v. St. Valery naar Aventseral, is met verstopte pompen alhier binnengeloopen.

Gothenburg 26 nov. De Papenburger schoener *Catharina*, kapit. Jongebloed, v. Antwerpen komende, is op Tistlarne gestrand en verbrijzeld, doch het volk gered.

— 28 nov. Het Ned. schip *Wilhelmina*, k. Kolkman, v. Libau n. Schiedam, is met schade alhier binnengeloopen.

Strömstad 24 nov. De brik *Anna*, kapit. Groseffsky, van Leith naar Libau, is in dezen omtrek gestrand en zal weg zijn.

Elseneur 29 nov. Het Hannoversch schip *Venus*, kapit. de Vries, v. Dantzig met tarwe naar Leith, is op Anholt gestrand en gezonken; van het volk zijn twee man omgekomen.

— Het Ned. schip *Aurora*, kapit. Boon, v. Dantzig met tarwe n. Amsterd., is den 27 dezer bij Hesseloe verongelukt, doch het volk gered.

Pillau 27 nov. Het Ned. kofschip *Feika Jantina*, kapit. Mulder, gisteren van Koningsbergen afkomende, verloor alhier ter reede beide ankers en dreef naar zee. Het schip zette, na den loods afgegeven te hebben, de reis voort, daar het zonder ankers niet te houden was.

Aalborg 27 nov. De Ned. schoener *Tjadda Geziena*, kapit. Staal, v. Riga met masten n. Antwerpen, op Hou gestrand (bevorens gemeld), zal moeten lossen om vlot te komen.

Londen 2 dec. (Per telegraaf.) De Nederlandsche schoenerbrik *Willem Eduard*, kapit. D. H. van Wijk, v. Buenos-Ayres n. Antwerpen, is bij Rye door eene stoomboot overzeild en heeft schipbreuk geleden. De lading is geborgen.

Yarmouth 27 nov. Door het Ned. visschersvaartuig *Harmina Johanna* is bij deze haven overzeild de Eng. vischlogger *Mary Ann*, die zwaar lek verlaten en sedert verbrijzeld is, zijnde het volk door het Ned. schip gered.

Southampton 29 nov. De Belgische stoomboot *Congrès*, van Havre naar New-York, is lek en met schade aan de ketels alhier uit zee teruggekomen.

Gibraltar 22 nov. Het Belgisch galjootschip *Phoenix*, kapit. Kuiper, v. Adra naar Antwerpen, is gisteren lek alhier binnengeloopen en moet een gedeelte der lading lossen.

Soerabaija 9 oct. Het Fransch schip *Jules Cézard*, kapit. Ropers, van Batavia alhier aangekomen, is lek, zijnde door een zwaardvisch getroffen.

— De *Admiraal van Heemskerk*, kapit. Koning, mede alhier gearriveerd, moet koperen.

—o—

Gepraaid:

13 sept., bij Port Natal, *Nederland en Oranje*, van Ruyven, v. Java n. Rott.; alles wel a. b.

13 oct., op 5° ZB. en 31° WL., *Alida*, Kiewit, v. Amsterd. n. Samarang.

18 oct., op 8° ZB. en 32° WL., een Ned. schip, toonende 3den onderscheidingswimpel met n.° 160 of 860.

—o—

Amsterdam *Vertr.* 1 dec. *Ondine* (s), Bordeaux *Dionysia Catharina*, Berkelb. v.d.Sprenkel, Liverpool 2 *Anna & Arnoldina*, van Wijk, Genua *Jantje*, Forma, Leer

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 3 dec.: 1ste getijde 4 ure 16 min.; 2de get. 4 ure 40 min.

Keulen. Rijnhoogte 30 nov. 11 v. 9 d. Rijnl. (gewassen 1 v. 6 d.) 1 dec. 11 v. 7 d. Rijnl. (gevallen 2 d.)

—o—

Aangek. Passagiers.

Te **Brouwershav.:**

Van Java, per *Ternate*, kapit. Cars: de heeren W. Scholten van Aschat, officier bij de marine; Zwaanshals, kapit. ter zee; Lieftinck met familie en inl. bediende; twee kinderen van den heer Lourens; 25 soldaten en 2 mariniers.

Cargalijsten.

Rotterdam.

LONDEN, Leo, R. B. Hart. — 172 sch. en 365 pakk. Tin, 20 b. Wol, 10 b. Huiden en 30 pakk. IJzer, J. H. Claus en J. Raulino; 71 v. Krenten, C. W. van Dam en Co., 12 v. dito, Hollertt en Kolff; 18 b. Vellen, Carp en Ketelaar; 15 b. Saffloer en 5 b. Zijde, F. A. Voigt en Co.; 9 b. dito, C. L. Ringrose en Co.; 6 v. Bier, W. Erkelens; 6 pakk. Droogerijen, H. Braakman en Co.; 12 k. Koopm., Boomer en Co.; 41 pakk. dito, Diversen.

NB. In de Carga van het schip Ternate zijn vermeld: 1483 p. Tabak, Order, moet zijn: Camerus en Co., te Amst., en 860 p. Tabak, G. Blokhuys Wz., moet zijn: Order.

Amsterdam.

BATAVIA, Staatsraad van Ewijck, de Winter. — 4992 b. Koffij, 69 k. Indigo, 609 kr. Suiker, 1413 boss. Bindrotting, Cramerus en Co.; 1876 b. Koffij, 687 p. Tabak, 1 Kist, Oost-Ind. Maatsch. van Adm. en Lijfrente; 180 p. Tabak, Obermann en Gompertz; 68 k. Indigo, Gebr. Hartsen; 16 k. Japansche Goederen, de Coningh en Co.; 6 k. Diversen, Meckman en Co; 800 Koehuiden, 168 k. Indigo, 268 z. Cubeben, Order. — Voor Rotterdam: 947 b. Koffij, 113 k. Indigo, Hoffman, Dorrepaal en Co.; 15 k. Indigo, 't Hoen, Hudig en Co.

ROTTERDAM 1 December.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl. Werk. Schuld 2½ pCt.	63		
" dito dito 3 "	75 5/16	75 7/16	
" dito dito 4 "	99		
Spanje...Oblig., 3 nu 2 "	41½		
" Binnenl. a 6/m. 3 "	46 15/16	47¼	46 15/16
" Certificaten.... "	6		
Portugal..Obl. 1856/7/9. 3 "	44 11/16	45 1/16	44 11/16
Rusland..Obl. 1798/1816 5 "	102		
" Obl. bij Baring. 4½ "	89⅝		
" Spoorw. Aand.. 5 "	191	191½	191
Oostenr...Obl. in Metal. 2½ "	23⅝	23¾	23 11/16
" dito dito 5 "	45	45¼	
" d.° N. te Amst. 5 "	68¼		
" dito Nationale 5 "	54 3/16	54½	54⅜
Venez....Obligatien.......3 "	21¼		
" dito ....1½ "	10¾	10 13/16	10 13/16
Grenada..Oblig. ....4½ "	15⅜		
" Uitgestelde...1 "	5½		
Mexico...Obligatien....3 "	25½	25¾	25⅝

Holl. fondsen tamelijk prijshoudend. Van buitenl. effecten was de stemming voor Oostenr. gedrukt met levendigen handel; Spaans., Portug. en Russ. Spoorw.-Aand. eveneens in flaauwe stemming; Zuid-Amerik. zonder belangrijke variatie.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
H. A. MARCELIS, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten drie ure: Spanje, Cert. Coupons, 6 1/16. Portugal, Oblig. 1856/59, 3 pc., 44¾. Rusland, bij Stiegl. 1855, 5 pc.. 93; dito Spoorw. Aand., 5 pc., 191. Oostenrijk, Metall., 2½ pc., 23 9/16, 23⅝, 23⅝; dito Oude, 5 pc., 45 1/16, 45¼, 45 3/16; dito Nieuwe te Amst., 5 pc., 68½; dito Nation., 5 pc., 54 5/16, 54 7/16, 54⅜; Weener Loten 1860, *f* 352. Mexico, Oblig., 3 pc., 25¾.

PARIJS 30 November.

Frankrijk 3 pc. a cont. 69.10, 69.40; dito op ultimo 69.25, 69.40; dito 4½ pc. a cont. 95.60, 95.25; dito op ultimo —; Bank-Actien 2960. Crediet Mobilier 740, 745. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorweg-Aandeelen 408.75, 407.50. Napels 5 pc. —. Spanje 2 pc. —; dito buitenl. 3 pc. Oude —; dito Nieuwe —; dito binnenl. 3 pc. 47⅜; dito Passive —. Oostenrijk 5 pc. 72½.

De beurs verkeerde in iets gunstiger stemming, waartoe de hooger afkomende Engelsche koersen ook bijdroegen.

LONDEN 30 November.

3 pc. Cons. cont.	92⅞ a 92⅞		3 pc. Peru.....	82	-	84
id. id. op tijd..	90⅞ - 91¼		4½ pc. id. Urib..	96	-	98
5 pc. Oostenrijk	65 - 70		id. te New-York	90		z. coup.
dito 1859..	65 - 70		3 pc. Portugal..	47	-	49
4½ pc. België...	98 - 100		5 pc. Rusland..	100	-	101
5 pc. Braz 1824	100 - 102		4½ pc. idem....	92	-	93
id. 1839/59....	100 - 102		3 pc. idem....	59½	-	60½
id. 4½ pc. 1852..	92 - 94		3 pc. Spanje...	51½	-	52
idem 1858.....	92 - 94		2 pc. idem.....	42½	-	43
6 pc. Buen.-Ayr.	90 - 92		idem Amort....	16½	-	16¾
6 pc. Chili.....	101 - 103		id. Cert. Coup..	6	-	6¼
3 pc. idem.....	69 - 71		5 pc. Sardinië..	82	-	84
5 pc. Denemark.	— - —		6 pc. Turkije...	78	-	80
3 pc. idem.....	82 - 84		idem Nieuwe. .	69	-	71
2½ pc. Holland.	64 - 66		4 pc. idem.....	102½	-	103
4 pc. idem.....	99 - 101		3 pc. Venezuela	23	-	24
Equador.......	15 - 16		idem Uitgest...	12	-	13
id. Land-warr.	— - —		Wissel Amst. krt.	11.17½	a	17¾
3½ pc. Grenada.	9 - 10		idem 3 m......	11.19¾	a	12¼
id. Uitgestelde.	5½ - —		idem Rott. 3 m..	11.19¾	a	12¼
3 pc. Mexico...	27½ - 27¾		idem Parijs kort.	25.25	a	30
4½ pc. Peru....	98 - 100		idem 3 m......	25.57½	a	62½

De stemming was heden flaauw, doch werd op het einde der beurs iets beter; Mexik. waren zeer vast.

KARLSRUHE 1 December.

Bij de gisteren plaats gehad hebbende seriëntrekking der Badensche Loten, fl. 35, zijn de volgende 20 seriën uitgetrokken: 613, 1239, 1619, 1833, 2683, 2786, 2886, 3953, 4286, 4450, 4802, 5266, 5506, 5597, 6585, 6712, 6715, 7087, 7275, 7900. De premiëntrekking der hierin vervatte aandeelen zal op 31 december plaats hebben.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 2 Dec.

	2 maanden.	Kort.
Londen....	11.78¾	11.85
dito 3/m..	11.76½	—
Parijs.......	55⅞	—
dito 3/m..	55⅝	56 5/16
Bordeaux.	55⅝	56 1/16
Hamburg.	35⅛	35 5/16
dito 3/m..	35 1/16	—
Petersb. ..	162	—
Livorno...	45¾	—
Genua.....	45⅞	—
Napels....	77¾	—
Antwerp..		⅞ v
Berlijn.....		175.
	6 weken.	Kort.
Frankfort.	100⅛	—
Augsburg.	99⅝	—
Weenen...	83½	—
Triest......	83⅛	—

Disconto 3½ en 4 pc.

AMSTERDAM 2 Dec.

	2 maanden.		zigt.	
Londen....	11.80	g	11.87½	p
Parijs.......	55 13/16	g	56 5/16	g
Bordeaux.	55½	g	—	g
dito ½/m.	56	g	—	g
Hamburg.	35⅛	g	35 5/16	g
Genua......	46⅛	g	—	g
Livorno...	46¼	g	—	g
Napels.....	78	g	—	g
	3 maanden.		zigt.	
Madrid....	238	g	—	g
Cadix......	239	g	—	g
Sevilië.....	234	g	—	g
Bilbao.....	235	g	—	g
Lissabon..	41⅜	g	—	g
Porto.......	41⅜	g	—	g
Petersb...	163	g	—	g
	6 weken.		zigt.	
Weenen...	83	g	—	g
Augsburg.	99⅞	g	—	g
Frankfort.	100⅛	g	—	g
Rotterdam ⅛.				

Handelsberigten.

ROTTERDAM 2 December.

Granen, Zaden enz. Tarwe. Nieuwe Zeeuws., Vlaams. en Overm. 20 c. lager verkocht; goede en puike *f* 12 a *f* 12.90; mindere *f* 10.75 a *f* 11.75; Jarige *f* 10 a *f* 12.25; Pools. en Roode als voren, 154 ℔ witb. Pools. *f* 393; 156 ℔ Jar. dito *f* 415; 163 ℔ O. Straals. *f* 463; verder per 2400 kil. 128, 129 ℔ witb. Pools. *f* 400, *f* 405; 125, 126 ℔ Arch. *f* 318. Rogge. Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 8.25 a *f* 9.25; voorts 152 ℔ Amerik. *f* 280; 148 ℔ Pruiss. *f* 260; 146, 148, 150 ℔ Petersb. *f* 255. *f* 260, *f* 265; 144 ℔ Riga Pools. *f* 245; 145, 146 ℔ Arch. *f* 255; 144 ℔ dito *f* 245, *f* 247, *f* 252. Gerst. Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 5.75 a *f* 7.20; dito Zomer *f* 5.75 a *f* 6.60; voorts 126 ℔ Windau *f* 205. Haver. Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3.50, *f* 4.75; dito Lange *f* 2.75, *f* 4. Boekweit op 140 ℔ N.-Brab. *f* 228, *f* 230, *f* 232, *f* 233; dito per 2100 kil. *f* 235; Jar. Holst. *f* 220. Erwten: Zeeuws. Groene *f* 11, *f* 13; groote dito *f* 12.25, *f* 14.50; Geld. Graauwe en Capucijnen *f* 14,50, *f* 18. Boonen. Witte *f* 11, *f* 14.50; dito Bruine *f* 13.50, *f* 17; dito Paarde- *f* 8, *f* 9. Koolzaad. Zeeuws. en Overm. £ 76 in zakken. Kanariezaad. Nieuw *f* 10, *f* 11.50.

Meekrap werd veel aangeboden; tot de prijzen van vorige week was er zeer weinig kooplust en bleef het grootst gedeelte onverkocht.

Vlas. De vraag was gedurende de vorige week op het land tot onveranderde prijzen zeer levendig. De aanvoer ter markt van heden was zeer groot en ruimde slechts gedeeltelijk op tot iets verlaagde prijzen.

SCHIEDAM 2 December.

Moutwijn, per Ned. Vat zonder fust *f* 12.75
Jenever, " " " " " - 18.25.
Amst. Proef " " " " " - 19.50.
Alles zonder de belasting.
Spoeling per Ketel .... *f* 2.10.

AMSTERDAM 2 December.

Suiker. Ruwe. Invoer tot en voorraad in de eerste hand op ult. November. Invoer: te Amsterdam 60,500,000 N. ℔, Rotterdam 45,500,000 N. ℔, Dordrecht, Middelb. en Schiedam 8,200,000 N. ℔; totaal 114,200,000 N. ℔. Voorraad, te Amsterdam 7,800,000 N. ℔; Rotterdam 6,500,000 N. ℔; Dordrecht, Middelburg en Schiedam 400,000 N. ℔; totaal 14,700,000 N. ℔. Voorraad bij de N. H. M.: alhier 6187 kr., in de andere havens 6086 kranj.; totaal 12,273 kranjangs. Onafgehaald liggen bij de N. H. M. 73,458 kr.

Tabak. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 50 v. Maryland per Edward Everett.

Rum. Bij inschrijving zijn heden afgedaan 31 punch. en 9/2 leggers per Theodora Josina van Suriname.

Boter. Friesche *f* 53 a *f* 54, Kuinder *f* 50 a *f* 53, Kamper *f* 51 a *f* 54, Deventer *f* 43 a *f* 49, Zwolsche *f* 48 a *f* 53.

Vee. Runderen 1e kwal. *f* 180 a *f* 220, 2e kwal. *f* 160 a *f* 200, 3e kwal. *f* 140 a *f* 180; Schapen *f* 20 a *f* 24; Varkens 46 a 50 c. per Ned. ℔.

Granen. Tarwe in een doen: N. Bovenl. *f* 395 per 2400 kil.; bonte Pools. *f* 397 per dito. Rogge dadelijk onveranderd: 123 ℔ Pruiss. *f* 255; 118 ℔ Petersb. *f* 244; 115 ℔ dito *f* 235 aan de Zaan; Amerik. *f* 240 per 2100 kil.; op levering *f* 2 hooger, in Maart en Mei *f* 234. Gerst iets lager: 113 ℔ Jar. Deens. *f* 210. Haver zonder handel. Boekweit *f* 5 lager: 123, 124 ℔ Amersf. *f* 250, *f* 253.

Zaden enz. Koolzaad op 9 v. Olie te leveren in April £ 79. Lijnzaad ruim prijshoudend: 105/106 ℔ Riga *f* 345; 110/111 ℔ Bombay *f* 430; 116 ℔ Marianopel *f* 400. Raapolie: op 6/w. *f* 42½; vlieg. *f* 41; 1 Mei *f* 42, *f* 41⅞; 1 Dec. *f* 40½. Lijnolie: op 6/w. *f* 37; vlieg. *f* 35½. Hennepolie op 6/w. *f* 41½; vlieg. *f* 40. Raapkoeken per 1040 stuks *f* 88 a *f* 92. Lijnkoeken per 104 st. *f* 13 a *f* 15.

LIVERPOOL 29 November.

Katoen. De tijding van het gebeurde met de Trent heeft zeer ongunstig op onze markt geinfluenceerd, daar er sedert ll. woensdag zeer weinig is omgegaan en hadden er zelfs eenige verkoopen plaats tot ½ a 1 d. beneden het hoogste standpunt. Daar de voorraad in handen der voornaamste koopers intusschen belangrijk is afgenomen en de vraag voor export blijft aanhouden, is eene spoedige verbetering niet onwaarschijnlijk. Men noteert: New-Orleans ord. a good ord. 9½ a 10½, middl. a good middl. 11⅛ a 11⅞, middl. fair a fair 12¼ a 12⅜, good 13 d. Surat stil, zelfs zijn eenige verkoopen gesloten tot ⅛ a ½ d. beneden de hoogste notering. Voorraad van Katoen 591,240 balen. — *Granen* ca. 4 d. hooger. — *Meel* 2/ hooger.

MANCHESTER 29 November.

Manufacturen. De notering bleef onveranderd, doch er ging deze week zeer weinig om en zulks niettegenstaande de berigten uit Calcutta en Bombay gunstiger waren. Voor Cop Garens zijn de prijzen echter ¼ d. lager.

ANTWERPEN 30 November.

Koffij stil, doch vast. — *Granen.* Tarwe en Rogge *f* ¼ a *f* ½ hooger gehouden. Hongaarsche Tarwe *f* 14¾ a *f* 15½. Donausche Gerst *f* 7 a *f* 7½. — *Oliezaden* onveranderd. Lijnzaad *f* 15¼ a *f* 15¾. — *Hop* stil; Aalst 1861 fr. 105 a 110. — *Cocosolie.* Cochin fr. 33 cons. — Russische *Potasch* *f* 16½.

HAVRE 28 November.

Katoen. Ten gevolge der laatste verontrustende tijdingen heerscht er hier eene ware paniek en prijzen zijn heden 6 a 8 fr. lager. In die verhouding werden heden tot 3 ure 1125 b. afgedaan, tot ca. fr. 140 voor laag New-Orleans. — *Koffij.* Haiti van de Kaap fr. 91 entr. — *Reuzel.* Amerik. fr. 68. — *Granen* stil; roode Amerik. Winter Tarwe fr. 72 cons. New-York extra Meel fr. 40 cons.

HAVRE 29 November.

Katoen 2 fr. hooger. Verkoopen heden tot 3 ure 1800 b. De markt sluit echter flaauw op de volgende notering:

	z. laag.	laag.	z. ord.	ord.	g. ord.	P.C.
New-Orleans.	131	142	149	152	155	157
Mobile......	130	140	146	150	—	—
Georgia......	130	139	145	149	—	—

Voorraad 154,840 b.

Koffij. Java loco fr. 117½ cons., Haiti fr. 87 entr. — *Huiden.* La Plata gedr. fr. 117½ a 120 met vraag voor export. — *Wol.* Afrikaansche vette fr. 2.10. — *Campêchehout* met veel vraag; Gonaives fr. 8. — *Granen* stil, doch vast; roode Amerik. Tarwe fr. 66 a 68½ cons., dito Winter fr. 72.

HAMBURG 30 November.

Koffij. Verkocht zeilende 5870 b. Rio tot onbekende prijzen. — *Raapolie* per Dec. en per Mei 27.2 a 27. — *Salpeter* met veel beweging; er werden echter geene belangrijke omzettingen gedaan, daar zoowel houders als koopers eene afwachtende houding aannemen. — *Harst* en *Terpentijnolie* onveranderd, met geringen omzet. — *Katoen* stil, prijzen nominaal. — *Granen* Tarwe in loco 1 rth., enkele partijen ook 2 rth. hooger betaald; van het buitenland per Voorjaar op de laatste prijzen gehouden; disponible iets lager, van de Deensche eilanden 126 ℔ disp. 138 rth. bco. betaald. Rogge onveranderd en zonder handel.

RIO-JANEIRO 8 November.

Koffij. Good first 6400 a 6600 rs.; deze maand (van 8 October tot heden) werden verscheept 154,780 balen, waarvan 115,000 b. naar het Kanaal. — *Vrachten* naar Engeland 50/ a 60/. — *Wissel* op Londen 25⅜ a 25½ d.

PORT AU PRINCE 2 November.

Koffij $ 135. — *Campêchehout* $ 55. — *Katoen* $ 120. — *Cacao* $ 120. — *Wissel* op Europa $ 208.

JEREMIE 29 October.

Koffij $ 125. — *Campêchehout* $ 40. — *Cacao* $ 90. Gele *Was* $ 3.50.

JACMEL 29 October.

Koffij $ 133. — *Katoen* $ 150. — *Campêchehout* $ 60. Gele *Was* $ 5. — *Rum* $ 13.

AUX CAYES 29 October.

Koffij $ 120. — *Katoen* $ 150. — *Campêchehout* $ 50. *Cacao* $ 100. — Gele *Was* $ 5. — *Rum* $ 780.

Advertentiën.

Ondertrouwd:

J. H. IJSKE
en
J. NAGTEGAAL,
Weduwe H. VAN DER WOLK.

Rotterdam 30 *November* 1861.
Eenige en algemeene kennisgeving.

Bevallen van een' ZOON *EMILIE KAINZ*, geboren PRAUSE.
Praag 28 *November* 1861.

Bevallen van eene *levenlooze* DOCHTER *C. P. SCHOUTENS*, Echtgenoote van
2 *December* 1861. Mr. H. J. VAN BUREN.
Eenige kennisgeving.

Na een kortstondig lijden en na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der stervenden, overleed, in bijna 74jarigen leeftijd, de Wel Eerwaarde Heer J. PAULS, *rustend Pastoor alhier.*
Rotterdam Uit naam der Familie,
28 *November* 1861. P. A. KEULS.
Algemeene kennisgeving.

Heden overleed kalm en zacht onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder PETRONELLA VAN LEEUWEN, Weduwe G. L. ZWARTENDIJK, in den ouderdom van ruim 74 jaren.
Rotterdam Uit aller naam.
30 *November* 1861. A. ZWARTENDIJK.
Eenige kennisgeving.

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

Derde Leesvergadering,

bij het Departement *Rotterdam* der **Maatschappij tot Nut van 't Algemeen**, op WOENSDAG den 4 DECEMBER 1861, des avonds ten *half acht* ure precies, in het Gebouw des Departements.
Spreker de Heer **S. J. VAN DEN BERGH**, van *'s Gravenhage.*
Bijdrage door den Heer **F. W. C. LEDEBOER.**
In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Lid en Secretaris.*

SCREW STEAM SHIPPING CO[MPANY]
Wekelijksche Dienst
TUSSCHEN
ROTTERDAM en LON[DEN]
voor GOEDEREN en VEE.
Het Engelsch Schroefstoom[schip]
Earl of Auckland,
Kapitein WILLIAM W. APPLETON
vertrekt **Woensdag 4 December**, des mo[rgens]
Adres bij de Agenten G. LEVINGSTON en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

ROTTERDAM-BORDEAUX

Het Stoomschip **GIRONDE**, Kapit. *van Emmerik*,
vertrekt naar BORDEAUX **Dingsdag 10 December.**
Deze AFVAART correspondeert met de **MAILBOOT**, die 25 December van BORDEA[UX] naar ***BRAZILIE*** en ***LA PLATA*** vertrekt. — GOEDEREN voor ***PERNAMBUCO, B[AHIA],*** ***RIO, MONTE-VIDEO*** en ***BUENOS-AYRES*** worden te Rotterdam met dir[ecte] nossementen aangenomen.
Nadere inlichtingen bij SMITH & Co., te Rotter[dam].

ROTTERDAM—GRANGEMOUTH,

in directe verbinding met **GLASGOW,** door het **Forth- en Clyde-Kanaal.**
De Stoomboot **THERESE**, Kapitein **Allan Bruce**, zal van hier naar **GRANGEMOUTH** vertrekken ZATURDAG 7 December, des morg. vroeg.
Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

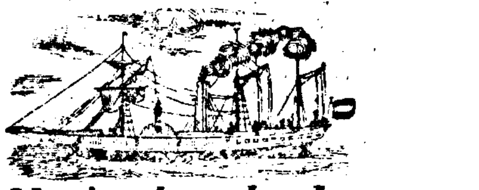

Nederlandsche
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

ROTTERDAM — LONDEN.

BATAVIER, Kapit. *W. Smith.*

Van ROTTERDAM naar LONDEN.
Dingsdag 3 December, 's middags ten **12** ure.
" **10** " " " **12** "

Van LONDEN naar ROTTERDAM.
Zondag 8 December, 's morgens ten **11** ure.
" **15** " " " **11** "

Schroefschoener FIJENOORD,
Kapit. *M. van 't Hoff.*
DECEMBER 1861.

Van ROTTERDAM naar LONDEN.
ZONDAG 8, " 15, " 22, " 29, 's morgens ten 8 ure.

Van LONDEN naar ROTTERDAM.
DONDERDAG 5, " 12, " 19, " 26, 's morgens ten 8 ure.

In verbinding met de naar en van **Manheim** en tusschen gelegene Plaatsen aan den Rijn varende Stoombooten der Nederlandsche Stoomboot-Reederij.
☞ Nadere informatien zijn te bekomen bij de **Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij** en hare Cargadoors de Heeren D. A. VAN OORDT & Co., in de Boompjes te Rotterdam, en bij alle Agenten der **Nederlandsche Stoomboot-Reederij.**

BIDSTOND

van de **Rotterdamsche Afdeeling** der ***Nederlandsche Zendings-Vereeniging,*** in het openbaar, DONDERDAG 5 December 1861, des avonds ten 8 ure, in het Lokaal in de Bierstraat.

FABRIEK
opgerigt in 1818,
door J. P. DANJOU.

De Heer A. DANJOU, **Fabriekant in Uitstallingen en Ornamenten,** in Koper of IJzer, om alle soorten van Koopwaren voor de glazen uit te stallen en die hij reeds aan de volgende Huizen in deze Stad heeft afgeleverd, als: ROMAIN, LUCARDIE, COUCKE, WITTENHEER, SPRECHER & Co., HARMEIJER Junior, DE GROOT, Hoeden-Fabriekant, DE GROOT, Graveur, HEIJERMANS, LAVINO enz., enz., is voor den tijd van acht dagen in Holland aangekomen, en zal zich met zijne Afteekeningen bij die Handelaars vervoegen die hem de eer zullen aandoen hem te ontbieden. Gelogeerd **Hotel de l'Empereur,** Hoofdsteeg te Rotterdam.
Adres te Brussel: A. DANJOU & SOEUR, rue de la Montagne, 59.

AFGIFTE
DER
BROOD- en TURFKAARTEN,
VAN HET
OUDE MANNENHUIS.

REGENTEN van het **Oude Mannenhuis** te *Rotterdam* zullen op Maandag 9 December 1861, in het Oude Mannenhuis op de Hoogstraat, de **BROOD- en TURFKAARTEN** voor de Winterbedeeling van dat Gesticht afgeven aan de Gebeneficeerden, wier Geslachtsnamen beginnen met de Letters:
A, B, C, D, E en F, des morgens ten 10 ure.
G, H, I, K, L " M, " " " 11 "
N, O, P, Q, R " S, " middags " 12 "
T, U, V, W " Z, " " " 1 "
Regenten herinneren, dat iedere Gebeneficeerde in Persoon moet tegenwoordig zijn op den voor haar bepaalden tijd; dat alleen *Ziekte-Attesten, op dien dag afgegeven,* in aanmerking komen; dat iedere Gebeneficeerde hare Bedeelingskaart moet vertoonen; dat zij die in dit jaar verhuisd zijn schriftelijke opgave van Wijk en Nommer van hare tegenwoordige Woonplaats moeten overleggen, en dat ieder, die mogt verzuimen deze bepalingen na te komen, van de Bedeeling gedurende dezen Winter zal verstoken zijn.

AANBESTEDIN[G].

Op den 14 December 1861, des middags [...] zal het Collegie van Toezigt voor het Huis [van Be]waring te Schiedam, ten Raadhuize en onder goedkeuring van het Ministerie van Justitie [aanbe]steden:
Het BOUWEN van een HUIS [VAN] BEWARING met CIPIERS-W[ONING] en LOKALEN voor het Kanto[ngeregt] te Schiedam.
Bestek en Aftrekken der Teekeningen zijn [op] aanvrage, tegen betaling van *f* 7.—, te be[komen bij] den Gemeente-Architect **M. van Erkel,** [waar] tevens de noodige inlichtingen verkregen [kunnen] worden.

VERKOOPING van
Meubelen, Huissieraden,
VAN MARLE & DE SILLE zijn voorne[mens, ten] overstaan van de Notarissen *DALEN, L[AMBERT] en VAN WIJNGAARDEN*, op Vrijda[g ...] December 1861, op de gewone uren, aan [het] huis, aan de Vlasmarkt te Rotterdam, [te] Verkoopen:
Gemaakt GOUD- en ZILVER, POR[CELEIN,] GLAS- en VERLAKTWERK, LIJNWADEN, Nieuwe en andere KLE[EDING,] BEDDEN met Toebehooren, Diverse ME[UBELEN,] HAARDEN, KAGCHELS, KOPER, TIN [en andere] Goederen meer. Benevens een Partijtje BEH[ANGSEL-] PAPIER en RANDEN, GORD[IJNEN,] KARPETTEN, KLEEDJES enz. — Daa[gs ...] van 10—3 ure te zien.

Openbare Vrijwilli[ge]
VERKOOPIN[G].

De Notarissen *DALEN, LAMBERT [en VAN] WIJNGAARDEN*, residerende te Rotte[rdam,] last hebbende van hunne Principalen, zijn v[oornemens] om op MORGEN den 4 December 1861, [des mid]dags ten 5 ure, in het Lokaal der Publiek[e Verkoo]pingen, aan de Geldersche kade te Rotterd[am,] openbaar te Veilen en te Verkoopen:
N.º 1. Een **HUIS**, bevattende ond[er] VERTREKKEN, groote REGENWATE[RBAK,] verdere GEMAKKEN, met grooten **TUI[N]** met vele exquise VRUCHTBOOMEN en H[...] en **ERVE**, staande en gelegen in de [...] Rotterdam, wijk 15, n.º 248, groot in [...] 6 Roeden 17 Ellen, bij het Kadaster [bekend] sectie B, n.s 685, 2007 en 2504.
Aangeslagen in de Grondbelasting o[ver ...] *f* 18.93. In eigen gebruik en te [aanvaarden] den 16 December 1861.
N.º 2. Een **HUIS** met **BOVENWO[NING]** en **ERVE**, staande en gelegen aan de [...] van de Doelstraat te Rotterdam, wijk 8, [...] het Kadaster bekend in sectie K, n.º 39.
Grondbelasting over 1861 *f* 22.07. [...] per week in vijf Percelen, te [...] *f* 239.20 's jaars.
De te veilen Percelen kunnen nog [...] MORGEN worden bezigtigd, van des [...] ten 10 tot des namiddags ten 3 ure, mits [...] betreft het Perceel N.º 1, voorzien [...] Permissiebiljet, door een der voornoemde [...] afgegeven, te wier Kantore, aan de Zuidbl[aak ...] terdam, inmiddels nadere informatien zijn [...]

Openbare Vrijwilli[ge]
VERKOOPIN[G].

De Notarissen *VAN DER HOOP en REB[EL],* residerende te Rotterdam, als last hebbende [van hunne] Principalen, zijn voornemens om op Wo[ensdag] 11 December 1861, des namiddags ten 5 [ure, in het] Notarishuis aldaar, in het openbaar te V[eilen en te] Verkoopen:
N.º 1. Een gunstig gesitueerd **HUIS** [ingerigt] tot **Tapperij**, en **ERVE**, staande [en gelegen] aan de westzijde van de Pottebakkerssteeg [te Rotter]dam, wijk 1, n.º 186, Kadaster sectie G, [...] groot 35 Ellen.
Grondbelasting over 1861 *f* 22.06.
Dadelijk te aanvaarden.
N.º 2. Een **PAND**, bestaande in [...] HUIZEN, BOVENWONINGEN en **E[RVE,] mede eigendom** in eene OPEN PL[AATS,] POMP en in een Overdekten GANG, [de] **Heerengang**, staande en gelegen en [...] Gang uitkomende aan het westeinde van de [...] tusschen den Tarwenakker en de Potte[bakkerssteeg] te Rotterdam, wijk 1 (ongenommerd), Kada[ster sectie G,] ns. 948 en 950, te zamen groot 41 Ellen, [en] n.º 952, groot 25 Ellen.
Grondbelasting over 1861 *f* 22.60.
Verhuurd per week: de twee Pakhui[zen ...] Bovenwoningen elk a *f* 1.30 en [...] woning a *f* 1, makende te zamen *f* 32[...]
En N.º 3. Een **PAND**, bestaande [in] BENEDEN- en eene BOVENWON[ING] **ERVE**, staande en gelegen aan de [...] **mede eigendom** hebbende in de P[...] GANG en POMP, als het Perceel N.º [...] (ongenommerd), Kadaster sectie G, n.º [...] 77 Ellen.
Grondbelasting over 1861 *f* 13.50.
Verhuurd: de Beneden- en Bovenw[oning] a *f* 1.30 per week, is *f* 135.20 p[er jaar.]
Nadere inlichtingen zijn te bekomen [ten kantore] van de genoemde Notarissen en de te veile[n Percelen] twee dagen vóór en op den dag der V[eiling te be]zigtigen, mits men voorzien zij van een [permissie]biljet, daartoe door de gemelde Notarissen [...]

BIJVOEGSEL,
behoorende tot de
OTTERDAMSCHE COURANT
VAN
DINGSDAG 3 December 1861, N°. 288.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Maandag 2 December.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslaging r de **Staatsbegrooting voor 1862**, en over Hoofdstuk II (*Hooge collegiën*).

De eerste afdeeling (*Staten-Generaal*), art. 1—10. rdt *aangenomen*.

Nopens de tweede afdeeling (*Raad van State*) maakt heer *van Bosse* eene algemeene aanmerking, naar leiding der Memorie van Beantwoording op het ontwerp, waaruit blijkt dat tot vernieuwing van ameublement voor den Raad van State is besloten der voorafgaande kennisgeving aan of medewerking den Minister van Finantien. Hij acht dit beginsel, alligt door andere collegien kon gevolgd worden, enkelijk.

De *Minister van Finantien* acht ook tusschentijdsche ziging niet wenschelijk; doch, zegt hij, de Regering niet altijd bij magte de hooge collegien binnen de nzen der begrooting te houden. Hare medewerking rdt bij de bepaling der behoeften niet ingeroepen. ze komen eerst ter harer kennis als de schulddering moeten worden voldaan. — Hierop rdt de tweede afdeeling aangenomen. — De de afdeeling (*Algemeene Rekenkamer*) komt nu discussie. Op art. 15, traktementen voor de Rekamer, ten bedrage van *f* 75.800, stelt de heer tz voor eene vermindering van *f* 1000, welke n niet strekte om bezoldigingen te verhoogen, maar vergrooting van personeel, en dat wenscht hij t, in verband met zijne algemeene beschouwingen er de bezoldigingen in de vorige week medegedeeld. vergelijking van de *Cour des Comptes* in België, kt het dat daar een minder getal ambtenaren werkm is, niettegenstaande ook daar Staatsspoorwegen n. Hij gelooft dat de Rekenkamer ook zonder breiding van personeel het werk wel af kan. — *Minister van Finantien* laat de beslissing hieromnt aan de Kamer over. Ook bij hem heeft aankelijk twijfel bestaan aangaande de noodzakelijkd van deze verhooging. — Het amendement *Betz* rdt daarop *aangenomen* met 61 tegen 2 stemmen: heeren *Hoekwater* en *van Foreest*.

Vierde afdeeling (*Kanselarij der beide Orden*). tt. 18—21 worden aangenomen. Betreffende art. 22, oratien, ten bedrage van *f* 8000, wijst de heer *Heukelom* op de voortdurende klimming van dien t, wat z. i. niet alleen tot finantieel bezwaar strekt, ar ook de waardij der onderscheiding bij overdrijg doet te loor gaan. In 1858 toch was die post klommen tot *f* 12,000; in 1857 zelfs tot *f* 15,000. stelt dus voor den post te verminderen met *f* 4000, ardoor we zouden terugkeeren tot den toestand n vóór 1854. — De heer *Idserda* vereenigt zich t het gevoelen van den vorigen spreker, maar voegt tevens den wensch bij dat, mogt het art. uitgeput n, het dan niet aangevuld worde uit de onvoorziene gaven bij overschrijving. — De heer *de Bieberstein* voor het amendement stemmen, met dit voorbehoud tans, dat dit niet ten nadeele moge strekken n verdienstelijke militairen die op onderscheiding nspraak hebben.

De *Minister van Finantien* gaat uit van hetzelfde ginsel, om zoo zuinig mogelijk met die onderscheigen te werk te gaan. Hij gelooft echter dat de orgestelde vermindering te groot is; er kunnen zich vallen voordoen dat tot onderscheiding van militairen moet worden overgegaan. Overigens verklaart zich bereid geene uitgaven meer te doen dan volekt noodig zijn; doch hij herhaalt het, er kunnen ch grootere behoeften voordoen. De diplomatieke bruiken brengen ook mede om nu en dan een itenlander te decoreren. — De heer *van Bosse* erkt op, dat toen het Kabinet in 1858 optrad, reeds gedeelte der som voor decoratien besteed was. uitgave was veroorzaakt door tractaten met Turkije, welke gelegenheid een stortvloed van decoratien plaats gehad. Hij is overigens voor het amendeent. — De heer *Storm van 's Gravesande* heeft verden jaar voor het amendement van Bosse gestemd, om post op *f* 8000 te brengen. Hij is ook voor dit endement, als steun aan de Regering om zoo zuinig ogelijk in deze te werk te gaan, daar inderdaad de ardij van dergelijke onderscheidingen verloren gaat, rwijl bovendien dan nog velen, vooral in den mitairen stand, meenen dat zij gepasseerd zijn. Hij st er op hoe dat juist in 1830 plaats had, toen aan den decoratien werden verleend, waarop honderd nderen evenzeer aanspraak hadden.

Het amendement wordt hierop *aangenomen* met tegen 25 stemmen.

Tegen de heeren Hoekwater, van Goltstein, Lijcklama, n Franck, Taets van Amerongen, van Foreest, Hoffman, Dirks, van Lynden, Wichers, Mackay, Kien, n Zuylen van Nyevelt, Luyben, van Asch van Wijck, de Raadt, van Voorthuysen, Dommer van Poldersveldt, Schimmelpenninck, Meylink, Meijer, de Brauw, van Nispen, Wintgens en de Voorzitter.

Vijfde afdeeling (*Kabinet des Konings*). Artt. 23—26 *aangenomen*.

Zesde afdeeling (*Pensioenen*). Artt. 27 en 28 *aangenomen*.

Zevende afdeeling (*Onvoorziene uitgaven*), ten bedrage van *f* 10,000.

De heer *van der Linden* merkt op dat de post ten vorigen jare slechts op *f* 7000 gesteld was door aanneming van een amendement met overgroote meerderheid. Thans draagt men weer *f* 10,000 voor, niettegenstaande hoofdstuk II op zichzelf reeds hooger dan de loopende dienst. Sedert jaren heeft men onvoorziene uitgaven met 5 a 7000 gulden bereden, niettegenstaande de uitgaven voor gratificatiën andeweg zijn vermeerderd. — De *Minister van Finantien* merkt op dat uit den toelichtenden staat blijkt dat, ja ten vorigen jare minder is uitgetrokken, maar dat juist daarom eene aanvulling der begrooting noodig geweest.

De heer *van Bosse* ondersteunt het amendement, omdat de sommen voor onvoorziene uitgaven worden verhoogd, terwijl de gewone posten op zichzelve eveneel ook opgedreven worden. Dat is juist de reden medewerkt tot de algemeene verhooging der gele begrooting. — Ook de heer *Dullert* ondersteunt amendement, dat vervolgens wordt *aangenomen* met 63 tegen 3 stemmen: de heeren Delprat, van Foreest en Hoffman.

Daarna wordt Hoofdstuk II, verminderd met het bedrag der amendementen, *aangenomen* met 61 tegen 5 stemmen. *Tegen*: de heeren van Lijcklama, Taets van Amerongen, van Foreest, Hoffman en van Zuylen van Nyevelt.

Hierop komt in beraadslaging Hoofdstuk III (*Buitenlandsche Zaken*).

De heer *van Wintershoven* heeft met leedwezen in de nadere Memorie van Toelichting gelezen, dat tot losmaking van den band van Limburg tot den Duitschen Bond geene gelegenheid is geweest, en dat op een oogenblik dat de Duitsche Bond ineen valt. Het doet hem leed dit te hooren van den heer Strens, die zooveel belang in Limburg stelt; wat hem betreft, hij gelooft dat hier de reden gelegen is in kieschheid om een opvolger niet te binden. Doch, zoo hij sedert 1852 genoegen heeft genomen in al die delatoire exceptien, nu moet hij krachtig aandringen en verzoekt de overlegging der instructien aan den gezant te Frankfort, en diens antwoord. De gedachte wint veld dat men van dien band niet af wil en belang stelt in die raadplegingen met de Duitsche Vorstjes. De Regering dient openhartig voor de zaak uit te komen en de diplomatieke stukken over te leggen. Hij zal de questie niet meer aandringen uit het oogpunt van het belang van Limburg, want na het gebeurde met de militie-wet ziet hij toch dat dit niets helpt. Hij beveelt dus de losmaking van den band aan uit het oogpunt van het algemeen belang der neutraliteit. Hij hoopt dat een loyaal antwoord der Regering hem het bewijs zal leveren dat de Regering, bij de vele verwikkelingen van Europa, opregt geneigd is Limburg los te maken van den uiteenvallenden Duitschen Bond.

De heer *de Bieberstein* betuigt zijn genoegen dat de verhooging van de tractementen der gezanten, op het oorspronkelijk budget, nu vervallen is. Hij zou daaraan geen bijval hebben kunnen geven. Als men verhooging wil, laat men dan beginnen met de mindere ambtenaren. — Hij heeft nog eenige opmerkingen aangaande dit hoofdstuk, waarop hij ook de aandacht van den Min. van Oorlog vestigt. Onlangs voeren er vier Belgische vaartuigen, met buskruid geladen, door Maastricht naar Luik. Dit was hoogst gevaarlijk. Spr. wijst op het lot van Mainz voor eenige jaren. Daarenboven is Maastricht dientengevolge aan allerlei kwellingen blootgesteld geweest. Eenige malen toch werden de inwoners gewaarschuwd dat het kruid zou komen, en er dus geen vuur aan de belendende grachten mogt gebrand worden, terwijl evenwel het kruid niet kwam. Dat alles geeft noodelooze hindernissen, waartegen hij opkomt. Hij vraagt op welke wettelijke bepaling dat buskruidvervoer steunt; en of dat verlof verder ook nog aan België zal worden verleend, en of de Minister van Oorlog de gevolgen voor zijne verantwoording neemt, die daaruit voor bevolking en vesting kunnen voortvloeijen.

De heer *Hugenholtz* had gedacht dat de Minister van Buitenlandsche Zaken zou zijn begonnen, zoo als gebruikelijk is, met de beantwoording van hetgeen in het eindverslag is opgemerkt. Nu dit niet geschied is, moet spr. bij enkele opmerkingen stil staan. Hij releveert dan ook de aanmerking, in het eindverslag voorkomende, dat de verhooging van de gezantschapstractementen eene zaak is waarbij niet alleen de Minister van Buitenlandsche Zaken, maar het geheele Kabinet betrokken is. Die questie had niet behoeven verschoven te worden. Hij vraagt daaromtrent nadere inlichting. Ook heeft hij eenige bedenkingen nopens den vorm.

De *Minister van Buitenlandsche Zaken* was van voornemen geweest dadelijk op het eindverslag te antwoorden, doch een der sprekers vraagde het woord en hij heeft daarom gemeend te wachten. Hij gaat nu over tot de beantwoording: 1°, wat betreft den vorm. Hij moet opmerken dat, toen de heer van Zuylen van Nyevelt den 10 november zijn ontslag bekwam, het Voorloopig Verslag op hoofdstuk III reeds aan de Regering was ingezonden. Ik heb toen, zegt de Minister, mij afgevraagd welken weg ik moest inslaan; ik meende dat de credietwet de kortste weg was. De Ministerraad was dit ook eens, als zijnde de constitutionnele weg, en met genoegen zie ik dat een groot deel der leden zich met dien vorm vereenigd heeft; het is dezelfde weg als de credietwet ten vorigen jare voor Kolonien toegestaan: toen werden er geene aanmerkingen op den vorm gemaakt. Het criterium der credietwet is gelegen in het laatste artikel, waarbij de sommen voor een half jaar worden toegestaan; maar als grondslag is daarbij aangenomen de *loopende* begrooting, waarop de verhooging der bezoldiging van gezanten niet voorkwam. De questie kan bij definitieve opmaking der begrooting geregeld worden.

2°. De enkele uitzonderingen op het zuiver karakter van credietwet betreffen eenige kleine verhoogingen die strikt noodzakelijk waren, maar de Minister verklaart de kleine verhooging van *f* 4000 voor den Duitschen Bond uit art. 14 der credietwet te zullen terugnemen. De wenken, in § 3 betreffende de *Sumter* en Venezuela gegeven, zullen zorgvuldig in acht genomen worden. In het algemeen is steeds in dien geest gehandeld en zal verder insgelijks gehandeld worden.

3°. Is er gevraagd: hoe is het met den afkoop van den Scheldetol? De Belgische Regering heeft dit verzocht en de Nederlandsche Regering heeft zich niet tegen dit beginsel verzet. Over de som en over andere punten in het verslag voorkomende, zijn onderhandelingen geopend, waarover het echter niet wenschelijk is in het publiek te spreken.

Wil men, vraagt de Minister, een crediet voor drie maanden, hij zal zich daartegen niet verzetten, want het interim is beperkt tot na den afloop der begrooting.

De Minister beantwoordt nu het gezegde door den heer van Wintershoven, betreffende de wenschelijkheid der opheffing van den band van Limburg tot den Duitschen Bond, in verband met mogelijke gevaren voor onze neutraliteit. De Minister deelt dat gevoelen geheel en al; reeds sedert 1839, zoo als men in Limburg zeer goed weet. Maar men moet ook toegeven, dat de tractaten behooren geëerbiedigd te worden. Het eenige wat men doen kan is alle gelegenheid te baat te nemen, om tot het beoogde doel te geraken, en hij zal dit zijn definitieven opvolger ook zeer aanbevelen. De Regering verlangt niets liever dan de opheffing van dien band, gelijk reeds uit n°. 3 van § 8 der Mem. van Beantw. blijkt. Daar toch vindt hij: „De Regering wenschte, evenzeer als de Kamer, dien voor Nederland zoo moeijelijken band te zien verbroken, doch zij kan zich niet onttrekken aan de verpligtingen, die haar in dezen bij de tractaten zijn opgelegd. Mogten zich echter daartoe omstandigheden opdoen, dan zouden die door haar met gretigheid worden aangegrepen." Wat nu betreft de overlegging van stukken — welke bedoelt men? Sedert jaren wordt er onderhandeld, en dan, is het wel raadzaam hangende de wederzijdsche gedachtenwisseling de stukken mede te deelen? Hij gelooft het niet. Wat aangaat het door den heer de Bieberstein opgemerkte betreffende het kruidvervoer door Maastricht, moet de Minister antwoorden, dat over dit punt briefwisseling gevoerd is. Hij zal de zaak aan zijne ambtgenooten van Oorlog en Binnenl. Zaken zeer aanbevelen. Of dergelijk vervoer geheel verboden kan worden, betwijfelt de Regering, doch kan dit al niet worden belet, dan zal de Regering waken, dat aan de ingezetenen zoo min mogelijk last worde berokkend.

De heer *de Bieberstein* kan zich niet voorstellen dat er twijfel kan zijn omtrent eenige bevoegdheid der Belgische Regering tot vervoer van buskruid over ons territoir: hij beroept zich op bestaande wetten en verordeningen, ten betooge dat zoo iets ongeoorloofd is.

Na die schorsing vraagt de heer *Gevers Deynoot* het woord, en zegt, dat de indruk, die de mededeeling van den Minister van Buitenlandsche Zaken op hem maakte, geweest is, dat wij hier niet hebben een Minister van Binnenl. Zaken, maar een lid van het Kabinet, dat alleen eene credietwet komt verdedigen. Hij weet niet of dit in het belang der zaken is, doch dit zal hem niet weerhouden eenige opmerkingen te maken. En dan vestigt hij de aandacht op een belangrijken tak van nijverheid in ons Vaderland, namelijk op de hooge tarieven in andere Landen, bestaande op den invoer van visch. Hij wijst op het belangrijk rapport van het collegie voor de zeevisscherijen, over 1860, waarin op dat punt met aandrang wordt teruggekomen. Vooral wijst dat rapport op de belemmeringen door België en Frankrijk en Rusland aan dien invoer toegebragt, terwijl bij tractaten tusschen België en Frankrijk wederkeerig meerdere voordeelen worden toegekend die, zoo ze ons toegekend waren, aan vele bezwaren tegemoet zouden komen. Hij vraagt of het niet wenschelijk ware aan onze gezanten een exemplaar van dit belangrijk rapport te doen toekomen.

De heer *Hugenholtz* komt terug op de verhooging der bezoldiging van de gezanten in de vroegere voordragt, die nu weggelaten is. Z. i. is deze zaak eene Regeringszaak, zoo ook het tractaat met België nopens de wateraftappingen. De Minister kan zich z. i. niet op een interim beroepen.

De heer *van Zuylen van Nyevelt* is van gelijke meening. Een Ministerie, dat niet aan zich zelven wanhoopt, had reeds de opengevallen plaats moeten aanvullen. Zoo als de toestand nu is, acht hij dien schadelijk voor de belangen van het Vaderland. Er bestaat groot onderscheid tusschen een interim voor binnenlandsch bestuur en dat van buitenlandsche zaken. In een binnenlandschen toestand kan men de zaken aan den gang houden, maar ten aanzien van buitenlandsche Regeringen is dit niet altoos het geval.

Ook bij de benoeming van den Gouverneur-Generaal heeft het interim zoo lang geduurd, hetgeen mede door velen hoogst nadeelig geacht werd. Hij komt terug op het gemis van homogeniteit, door te wijzen op de verhooging van de bezoldigingen der gezanten. Is dit de daad van een homogeen Ministerie of van een geïsoleerd Minister?

Een ander punt betreft de vraag of deze Minister, ongeacht zijn interim, vóór of tegen het tractaat der wateraftappingen is? Bovendien acht hij op dit oogenblik de interimistische waarneming van de Buitenlandsche Zaken aan groote bedenkingen onderhevig, en is er groote verantwoordelijkheid aan verbonden. De strekking des Ministers is om niet te praejudicieren; maar juist dat *niets doen* kan gewigtige gevolgen hebben. Hij wil bij voorbeeld slechts wijzen op onze verhouding tot Noord-Amerika, nu tusschen Noord-Amerika en Engeland zekere spanning ontstaan is. Hij acht b. v. het verstrekken van steenkolen aan de *Sumter*, strijdig met de neutraliteit. Maar ook hier vraagt hij: welke zienswijze heeft de Regering dienaangaande? Hij brengt dit in verband met het berigt in de dagbladen van het binnenloopen van drie stoomschepen te Laguayra. — Hoe is het met onze verhouding tot Frankrijk? Men heeft dezer dagen gezien een voorbeeld van uitlevering aan Frankrijk. Was dat overeenkomstig de tractaten of de beginselen van ons regt? Men denke ook aan onze handelsbetrekkingen met Frankrijk. Spreker wijst daarbij op den minder gunstigen toestand waarin wij verkeeren door het tractaat van 1840, vooral als men let op de voordeelen daarbij aan Frankrijk verleend, vooral betreffende den invoer in Ned.-Indië van Fransche wijnen, en als hij verder ziet dat het tractaat over den letterkundigen eigendom geheel naar den wensch van Frankrijk is geregeld, als hij dit alles overweegt, dan zijn de voordeelen voor ons niet groot. Dit spoort hem aan tot de raadgeving dat, mogten er nieuwe tractaten met Frankrijk gemaakt worden, men dan niet moet uitgaan van den basis van den bestaanden toestand, voor ons nadeelig, maar van billijke wederkeerigheid. — Evenwel zag spreker een lichtpunt in deze interimistische waarneming, namelijk de verwachting van de losmaking van den band tot Duitschland, maar deze Minister geeft hetzelfde antwoord als vroeger gegeven is: wij hebben tractaten waaraan wij gebonden zijn. Dit erkent spreker, doch, zegt hij, ik acht verandering in dezen niet slechts wenschelijk maar ook mogelijk.

De heer *Betz* had niet gesproken over de wenschelijkheid tot afschaffing der Rijntollen en het aandeel van de Nederlandsche Regering om daartoe te geraken, zoo hij niet in de Memorie van Beantwoording aanleiding had gevonden om deswege eenige woorden te zeggen. In het voorloopig verslag was gevraagd: of de Regering bedacht is geweest op de zaak der opheffing van de Rijntollen en de octrooijen, en het antwoord der Regering was daarop ten volle bevestigend. Wat is echter ten deze door de Nederlandsche Regering verrigt? In december 1860 of in het begin van dit jaar heeft zij van de Pruissische Regering eene nota ontvangen nopens den uitslag der Frankforter conferentie. Op die nota is van onze zijde een antwoord gegeven, maar sedert dien tijd is niets aan de zaak gedaan. Wanneer men het Regeringsantwoord leest, dan heeft het den schijn alsof de toestand is verbeterd door de inmenging der Regering. Dit is echter niet zoo, hetgeen spr. aantoont uit het verslag van de Kamer van Koophandel te Rotterdam over 1860. En toch had de Regering thans de beste gelegenheid om tusschen beide te komen, daar wij alle regten op onze rivieren hebben afgeschaft. Spreker hoopt dan ook dat de Regering zich in het vervolg niet meer zal stellen *à la queue*, maar *à la tête du mouvement*.

De heer *van Hoëvell* merkt op dat de heer van Zuylen gezegd heeft, dat de reden, waarom er niet onmiddellijk een opvolger voor den laatst afgetreden Minister van Buitenlandsche Zaken is benoemd, gezocht moet worden in de zwakheid der Regering. De spreker had over deze zaak gezwegen uit een gevoel van menschelijkheid, na al hetgeen wat de Regering deswege reeds in deze Kamer heeft moeten hooren. Maar nu de Minister zelf gespoken heeft over die niet-opvolging, moet hij zeggen dat hij van die reden niets begrijpt. De Minister zegt, men kan toch niet verlangen dat iemand zich de betrekking zou hebben laten welgevallen op een oogenblik dat de begrooting nog niet is vastgesteld. Maar als deze credietwet zal zijn aangenomen (b. v. voor drie maanden, waartegen de Minister zich niet heeft verklaard), wat zal dan de positie zijn van iemand aan wien men de portefeuille aanbiedt? Dezelfde als nu. Zijn eerste werk zal dan toch moeten zijn eene begrooting in te dienen. Er moet dus een andere reden bestaan. En nu, na hetgeen de Minister gezegd heeft, is zijne nieuwsgierigheid zoo groot geworden, dat hij deswege nog wel een nader antwoord verlangt.

De *Minister van Buitenlandsche Zaken* beantwoordt in de eerste plaats den heer Hugenholtz, die terug is gekomen op de questie van de verhooging der tractementen van de gezanten. Die spreker vroeg, of die zaak eene daad was van den geheelen Ministerraad, dan wel van den Minister alleen. De Minister antwoordt dat die zaak wel in den Ministerraad is gebragt, maar dat zij speciaal betreft den Minister van Buitenlandsche Zaken. Het is daarom dat hij de questie thans onaangeroerd heeft willen laten, tot dat een definitieve Minister van Buitenlandsche Zaken zal zijn benoemd. — Wat de nadeelen van het interim in het algemeen betreft, het is zeker waar dat daaraan nadeelen verbonden zijn. Geen lid van het Kabinet heeft dien toestand dan ook gewenscht. Maar wanneer men zich de omstandigheden, zoo als die zich hebben voorgedaan, onpartijdig voor den geest stelt, dan zal men zien dat dit Kabinet een natuurlijken weg heeft gevolgd. Op 10 november was niet alleen de begrooting voor buitenlandsche zaken, maar waren alle begrootingen aangeboden. Nu zal niemand ontkennen dat, zoo als de Voorloopige Verslagen er uitzagen, niemand lust heeft gevoeld om vóór den afloop der discussiën over deze begrooting in het Kabinet te treden. Welke de gevolgen der discussiën zullen zijn, zal spoedig blijken. Maar men kan het 't Kabinet niet kwalijk nemen dat het, in die omstandigheden, geen Minister van Buitenlandsche Zaken heeft opgespoord. Na de behandeling der begrooting zal een opvolger benoemd worden. De Minister hoopt dat de heer van Hoëvell met deze opheldering voldaan zal zijn.

Wat het tractaat met België nopens de aftappingen van de Maas betreft, hij zal daarover thans weinig zeggen. De Kamer zal in de gelegenheid zijn, bij de discussien over het tractaat, deswege alle mogelijke inlichtingen te ontvangen. Hij gelooft niet dat het de bedoeling van den heer van Zuylen zijn kan om hem Minister, die toevallig aan het hoofd van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken is geplaatst, te brengen in eene tegenovergestelde positie als toen hij was lid der Kamer. De Kamer weet welk aandeel hij in deze zaak heeft gehad. Hij heeft de nadeelen er van nooit overdreven. Hij heeft veel geduld betoond als afgevaardigde uit eene provincie, die in deze zaak het meest is betrokken; toen hij zag dat er niet gehandeld werd, heeft hij met twee leden een voorstel tot enquête gedaan, dat door deze Kamer is aangenomen. En nu vraagt hij, of het in dien toestand voegzaam is, dat hij zich thans over deze zaak uitlate. Ongelukkig moet hij er bijvoegen dat, door de ongesteldheid van den Minister van Binnenlandsche Zaken, aan deze zaak niet dien dadelijken voortgang kan worden gegeven, welken hij wenscht. — Verder antwoordt de Minister dat hij zijne taak niet heeft opgevat in dien zin om alles te laten liggen. Neen, hij heeft zelfs belangrijke onderwerpen in behandeling genomen, maar de questie van de regeling der tractementen voor onze diplomatie heeft hij daarom ongepraejudicieerd gelaten, omdat hij zijn opvolger niet wilde binden.

Wat de Amerikaansche questie betreft, wij beschouwen de twee gedeelten der Vereenigde Staten als oorlogvoerende partijen en houden in het oog alles wat mogelijk is om onze neutraliteit te handhaven. Wij zullen dus niet toegeven aan eischen, die onze neutraliteit in de waagschaal kunnen stellen.— Wat de zaak der steenkolen aan de *Sumter* betreft, niemand weet beter dan de heer van Zuylen, dat het tegenwoordig juist de groote strijd is of steenkolen zijn te beschouwen als contrabande. Die vraag is noch te Parijs noch te Londen beslist. Men kan dus niet eischen dat wij dit punt thans zullen trancheren. — Wat de zaak van Venezuela betreft, er is gezorgd dat de belangen van Nederland behoorlijk zullen verdedigd worden, maar er is geen sprake van een ultimatum, en er bestaat hoop op een geleidelijken afloop der zaak.

Wat de uitlevering van een persoon aan de Fransche Regering betreft, deswege zal de Minister van Justitie de noodige ophelderingen geven; — wat aangaat het handelstractaat met Frankrijk, hieromtrent bestaat op dit oogenblik stilstand. Frankrijk heeft voorloopige vragen gedaan omtrent onze accijnswetten, waaromtrent zoodanige openingen zijn gedaan die zeker niet de goedkeuring dezer vergadering zullen wegdragen. Het is te hopen dat Frankrijk op andere grondslagen zal willen onderhandelen. Maar dit zal eene zaak zijn voor des Ministers opvolger.

Nopens den Duitschen Bond herhaalt de Minister wat hij reeds gezegd heeft. Niet alleen hij, maar het geheele Kabinet verlangt de opheffing der banden. Maar men moet de gelegenheid afwachten om dit langs wettelijken weg te verkrijgen. — Nopens de zaak der Rijntollen zal de Minister thans niet in eene breede behandeling treden. Hij is het eens dat alles moet worden gedaan om de afschaffing daarvan te verkrijgen, maar het zal moeijelijk zijn de zaak in zoodanigen toestand te brengen als wij wenschen.

De *Min. van Justitie* beantwoordt de opmerking van den heer van Zuylen omtrent de uitlevering die hij meent dat zou hebben plaats gehad. Deze zaak is hem eerst bekend geworden door eene petitie van den advocaat Schillemans te Amsterdam. Wat er van de zaak is kan hij op dit oogenblik niet zeggen, maar dit kan hij mededeelen: dat deze zaak is geschied buiten tusschenkomst van eenigen ambtenaar der justitie. Hoogst waarschijnlijk was het de uitzetting van een niet toegelaten vreemdeling. Er kan dus geen sprake zijn van eenigen aandrang van Frankrijk, want er heeft geene toepassing van het tractaat plaats gehad en er is dus daarvan natuurlijk niet afgeweken. Zoo de Kamer later bij de behandeling der petitie nadere inlichtingen verlangt, dan is hij bereid die alsdan te verschaffen.

De heer *van Wintershoven* protesteert tegen de uitlegging, die men geeft aan de verbindtenissen van Nederland jegens den Duitschen Bond. Hij ontkent niet de validiteit der tractaten, maar beweert alleen dat die tractaten geene zwaardere verpligtingen op Nederland kunnen leggen. Bij de scheiding van België is de keuze gedaan. Limburg is bij Nederland gevoegd, en nu was het onmogelijk om Duitsche wetten en Duitsche bepalingen op Limburg toe te passen. Nu heeft hij gevraagd overlegging der instructien aan onzen gezant te Frankfort en het daarop bekomen antwoord. Als deze stukken niet kunnen worden overgelegd, dan wordt hij in zijn vermoeden versterkt, dat er niets nader gedaan is om die banden op te heffen. Hij blijft wijzen op de gevaren die daaruit voor Nederland kunnen ontstaan. Wanneer toch de vonk van de Mincio naar den Rijn overspringt, dan zal de Nederlandsche wetgeving moeten besluiten tot het toevoegen van een gedeelte onzer nationale militie aan het leger van Duitschland. En in dat geval zal de handel van Amsterdam en Rotterdam meer belang bij deze questie hebben dan Limburg. D

spreker herinnert aan den Krim-oorlog en aan hetgeen door den Minister van Oorlog in de Eerste Kamer gezegd is nopens de vestingen Maastricht en Venlo. Om nu te zeggen: er is nog geen gelegenheid tot losmaking van den band, is eene *protestatio de actui contraria;* telkens bestaat daartoe gelegenheid. Onze gezant heeft slechts niet mede te werken tot het brengen eener verandering in den verwarden toestand van den Bond. Men zie slechts de aanspraak bij de opening der Kamers te Carlsruhe gehouden, om te weten welken toestand er thans in den Bond heerscht. Hij wijst er voorts op dat, zoo de 50 dragonders van Limburg voor Duitschland gemobiliseerd zouden moeten worden, men zal zien dat zij allen te huis zullen blijven, en dan zal men afwachten wat er gebeuren zal. Hij herhaalt zijn verzoek tot overlegging der gevraagde stukken.

De heer *van Zuylen* zegt, dat het antwoord van den Minister hem niet heeft bevredigd. Hij komt terug op de zaak van het handelstractaat met Frankrijk en de questie van Amerika. Hij gelooft dat de zaak nopens de steenkolen aan de *Sumter* nog niet geheel duidelijk is en dringt er bij de Regering ernstig op aan om goed te overwegen nopens onze betrekkingen met Amerika. — Wat de Maasquestie betreft, vraagt hij, of er ten deze wel volkomen eenstemmigheid in den Ministerraad bestaat. Hiervan blijkt niets.

De *Minister van Buitenlandsche Zaken* antwoordt omtrent de Amerikaansche questie, dat de Regering in deze zaak met de meeste naauwgezetheid en omzigtigheid zal handelen. En wat het tractaat met België betreft, hij gelooft niet dat een lid der Kamer kan eischen dat worde medegedeeld hoe een Minister in den Ministerraad gestemd heeft. Als men de homogeniteit zoo begrijpt dat, als negen Ministers in den Raad zitten, acht altijd *ja* zouden moeten zeggen als *een* iets vraagt, dan verklaart hij dit woord anders te begrijpen. Hij verstaat daaronder dat men het omtrent de hoofdquestiën eens moet zijn. Maar als nu soms, wanneer er onderhandeld wordt over een tractaat, niet meer kan verkregen worden, moet daarvan dan rekenschap worden gegeven? De Kamer zal over deze zaak discussiëren en de Regering zal alsdan alles bloot leggen.

De algemeene beraadslagingen worden hierop gesloten.

Alsnu komen in behandeling de artt. van het hoofdstuk en op art. 2 (*tractementen*) stelt de heer *Hugenholtz* voor eene vermindering van *f* 1000, ten einde geene partiële verhoogingen zonder algemeene regeling van dit onderwerp te doen plaats hebben. Men teekent de Kamer met eene zwarte kool, doordien men den waan opwekt, dat zij tegen die regeling zoude zijn. Dit is de schuld der Regering, die geene algemeene maatregelen voorstelt. In ieder geval heeft men hier een Minister ad interim, en het is minder goed dat deze verhoogingen voordraagt. De heer *van Heiden Reinestein* is voor hetzelfde beginsel en daarom ook voor het amendement, omdat men aan eene credietwet gaarne het karakter van eene credietwet wil toekennen. — De heer *Hoffman* verlangt een algemeen voorstel, gelijkmatige verhooging der besoldiging van alle lagere ambtenaren, maar geene partiële verhooging van een of ander ambtenaar bij dit of dat departement. — Het amendement wordt daarop met algemeene stemmen *aangenomen*. Vervolgens worden al de ander artikelen der begrooting *goedgekeurd;* waarna het *geheele Hoofdstuk* wordt **aangenomen** met 65 tegen 3 stemmen: de heer Schimmelpenninck, Hoffman en van Asch van Wijk.

Hierna is de Vergadering tot morgen gescheiden, als wanneer aan de orde zal zijn Hoofdstuk IV (*Justitie*).

In de zitting der Tweede Kamer van 28 dezer zijn ingekomen de navolgende verzoekschriften, als: 1^0, een adres van de hoofddirectie van het geneeskundig gesticht voor minderjarige idioten te 's Gravenhage, waarbij de bescherming der Kamer voor die stichting wordt ingeroepen, en 2^0, een adres van den Raad der gemeente Venlo, tegen de goedkeuring der overeenkomst tot regeling der wateraftappingen uit de Maas. Zij zijn aan de commissie voor de verzoekschriften verzonden.

Verder zijn bij de Tweede Kamer ingekomen: 1^0, een adres van W. C. Robinson, vertegenwoordiger voor Nederland van de Hibernia- en Shamrock-steenkolenmijnen in Westphalen, betrekkelijk de weigering om depôts dezer steenkolen aan de stations van den Nederlandschen Rijnspoorweg op te rigten; 2^0, een adres van de Kamer van koophandel en fabrieken te Venlo en van 280 ingezetenen van Venlo en omstreken, houdende bedenkingen tegen de overeenkomst met België gesloten, nopens de wateraftappingen van de Maas, en 3^0, een geschrift van mr. J. E. Banck, over art. 56 van het Regeringsreglement.

OPHEFFING DER SLAVERNIJ

IN DE

NEDERLANDSCHE WEST-INDISCHE KOLONIEN.

Bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn ingekomen twee wets-ontwerpen, als:

1^0, tot opheffing van de slavernij in de kolonie Suriname; en

2^0, tot opheffing der slavernij op de eilanden Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Eustatius, Saba en St. Martin (N. G.)

In de Memorie van Toelichting van die ontwerpen wordt onder anderen gezegd, dat het stelsel, door den Minister aangekleefd, veel van dat zijns voorgangers verschilt. Hij gaat eerst na de hoofdbepalingen of grondslagen, waarop de vroegere voordragten hebben berust, en laat daarop onder anderen volgen:

"Na eene zeer gezette overweging van al deze ontwerpen en van de daaruit gevolgde gedachtenwisseling met de Tweede Kamer der Staten-Generaal, is de Minister geleid geworden tot het vervaardigen van nieuwe ontwerpen, berustende — bepaaldelijk wat Suriname betreft — op de vier grondslagen, welke hij bereids in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van den 26 april jl. heeft medegedeeld en die den inhoud uitmaken van het 1ste hoofdstuk der thans aangeboden voordragt.

De hoofdgedachte is: de onverwijlde opheffing der slavernij te verbinden aan maatregelen tot behoud en zooveel mogelijke uitbreiding der productie van de kolonie, zonder welke aan geene maatschappelijke ontwikkeling der vrijgemaakte negers te denken is.

Het verschil tusschen het laatste en het thans aangeboden wetsontwerp laat zich in de volgende hoofdpunten zamentrekken.

In de *eerste* plaats. Het laatste ontwerp had tot grondslag, dat de slaven*magten magtsgewijze* op de plantages, waar zij zich bevinden, bij overeenkomst zouden blijven, of *magtsgewijze* op eene andere particuliere overgaan, dan wel op eene Gouvernements-plantage. Deze grondslag is bij dit voorstel verlaten en vervangen door vrijwillige, tusschen den vrijgemaakte *individueel* met eenen huurder naar zijne keuze te sluiten, overeenkomsten waarvoor een minimum van tijd is bepaald, en die worden aangegaan onder de leiding en voorlichting van daartoe gestelde Gouvernements-ambtenaren.

In de *tweede* plaats het tijdstip van opheffing der slavernij. Het vorige ontwerp bepaalde dit binnen *zes* maanden na de afkondiging der wet in de kolonie Suriname, en wel bij Gouvernements-publicatie. Bij de thans aangebodene wordt, in navolging van hetgeen in Nederlandsch Indië is geschied, daarvoor een vast tijdstip en wel 1 julij 1863 gesteld.

In de *derde* plaats de aan eigenaren toe te kennen vergoeding. Bij het vorig ontwerp werd het bedrag der vergoeding bepaald in verband met den aard der cultures, welke gedreven worden op de plantages, waartoe de slaven behooren. Deze grondslag was ontleend aan het *eerste* rapport der Staatscommissie, die voorstelde onteigening van alle plantages en gronden, waarvan de waarde was begrepen in het bedrag der vergoeding voor den slaaf, berekend naar het middencijfer van de prijzen, welke in het voorafgegane tienjarig tijdvak, van 1843 tot en met 1852, zoo bij openbare als bij onderhandsche verkoopen voor plantages *en* slaven bedongen waren. In het eerste wetsvoorstel (1857) werd dezelfde vergoeding behouden, ofschoon de overneming door den Staat van de plantages werd verlaten; het daarbij aangenomen cijfer is alle volgende wetsvoorstellen blijven beheerschen. In de plaats daarvan is thans een middencijfer voorgesteld voor elken slaaf zonder onderscheid van ouderdom of geslacht, en zonder te letten op de mindere of meerdere waarde, die hij voor zijnen meester heeft, door de meerdere of mindere winstgevende cultures, waarbij hij is te werk gesteld geweest. Het geldt hier toch den slaaf als werkkracht, die den eigenaar ontvalt, en als zoodanig is de slaaf van eene koffijplantage of van eenen houtgrond eer meer dan minder waard dan die van eene suikerplantage.

In de *vierde* plaats het Staatstoezigt over de vrijgemaakten. Het laatste ontwerp bepaalde daarvoor geen vasten tijd. Het aangebodene stelt een fixum van *tien* jaren, met verlating van de vervroegde ontheffing in art. 15, tweede alinea, der laatste voordragt, en de voorbehouden herziening in art. 17 daarvan bedoeld De Regering acht het behoud van dat toezigt bij de aangeboden wetsvoordragt voor Suriname onmisbaar. Zij kan zich van verder betoog echter onthouden, daar, blijkens de Voorloop slagen op de laatste wetsvoorstellen, bij de T Kamer der Staten-Generaal niet tegen dat toe zich zelf, maar tegen de onbestemdheid der w toepassing en het onbepaalde van den tijd va bezwaren werden geopperd. Aan die bezwa gemoet gekomen door in de wet zelve de aan te wijzen, binnen welke dat toezigt zich b den *aard* te bepalen der straffen, welke op h nakomen of verbreken van overeenkomsten en door den bevoegden regter toegepast wor eindelijk door bepaling van den tijd van duur, op 10 jaren is bepaald, als de kortste, die n overweging kon worden aangenomen, met zoowel op de geringe verstandelijke en zedelij wikkeling der slavenbevolking in Suriname in gemeen, als op den tijd, vereischt tot den van vrije arbeiders ter aanvulling van het wachten verlies aan werkkrachten.

In de *vijfde* plaats de regtstoestand der maakten Het laatste wetsvoorstel bepaalde, gewoon burgerlijk regt op de vrijgemaakten passelijk zijn, behoudens zoodanige bijzonder lingen te hunnen aanzien, als gedurende het toezigt door den Koning zouden worden vast

In het aangeboden wetsontwerp is dat voo juister bepaald; het is beperkt binnen de g bemoeijingen van het Staatstoezigt; terwijl de maakten ten aanzien der Staatsburgerlijke reg de vroeger gemanumitteerden worden gelijkge

In de *zesde* plaats, de immigratie van vrije ar Bij het thans vervallen ontwerp van wet w scherming en aanmoediging toegezegd aan de voer van voor den veldarbeid in de kolonie S geschikte landverhuizers en arbeiders, door van premien op den voet van nader te mak ordeningen. Volgens het tegenwoordig voorst leidt en ondersteunt de Regering de immigr vrije arbeiders gedurende den tijd van tien ja rekend van den 1 julij 1863, zijnde het tij de afschaffing der slavernij, en wordt de wijze zij daaraan gevolg wil geven, in hoofdtrekk schreven in het deswege in de wetsvoordrag komende hoofdstuk.

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Rey

te Rotterdam.